Ն. 3209 — 1896 ՅՈՒՆՎԱՐ 24 ՇԱԲԱԹ — 1313 ՇԱՎԱՆ 21 — ՕՆ ԻՐԻՆՃԻ ՍԷՆԷ.

ԲԱՐԻ 20

ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

20 ԲԱՐԻ

ԲՈԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԼԻՈՅԷ ԹԻՒՃՃԱՐԻՈՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՈՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՈՅԷ

ԵԼԵՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ

(صاحب امتياز: جيوانكيان) — جريدهٔ شرقيه

ԱՊՈՆԷ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ

	12 ամիս	6 ամիս	3 ամիս
ՍԹԱՄՊՈԼ	140 ղ.	70 ղ.	40 ղ.
ԹԱՇՐԱ	200 »	100 »	

Մէջմիայն 20 ղրուշան

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ

1մինչ, 2նէ վէ 3մինչ սահիպէ ղ. 5
Կիւնլիւ սահիպէ 11ք 10ք. հա. » 3
Մէվսիմը նէֆիսյա սահիպ պէնալէր մէհէմանէն գազանչ օլունճագ վէ սէրմ օլունմայան էվրագ իսաէ օլունմայաճագ

Իսթանպուլուն Սթամպոլա Գապը Ալի հասաէսինէ նումէրօ 20 ձիվէլէկեան մթպասանա սրը։ Գեանֆիլի մէվսիմ հագգընտա կազէթանըն սոնկ վէ մեսելէ

ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ միւրատեան օլունա։

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Սօֆիատան ալաֆր. փեթրվար 3 Թարիխիյէ պէր վէճնը աթի եազըլմըշ տըր.

«Բրէնս Գօրիսին վ-ֆթիզ այնի կէլէճէք բաղար կիւնիւ վուգու պուլանագ տըր։ Գու պապէքի գարարնամէի բէսմի տիւն բէսմի կազէթատա նէյր օլընմըշ, վէ քէյֆիյէթ պա Թէլէկրաֆ պիւճիւմէկ մէմուրիյնը եմարէթէ թէպլիգ օլունմըշ տըր։

«Գարարնամէի մէզքիւրաէ վ-ֆթիզաէն պահա օլունմայըպ տա Թագտիս (օծում) այնինտէն նիշիւն պահա օլունտըզընը անլայամատրմ կէօրիւնիյէտ տայինը մէզքիւր պէօյիւք պայ իլէ իբրա օլընանագ տըր։ Բիվայէթէ կէօրէ, Գուլկար էքզարքը Տէրսատէթտէն միւֆտարեգաթ իթմէյէճէք վէ վ-ֆթիզ այնինտէ հազըր պուլընմայանագ տըր։

«Ֆիրիպէտէ քէյֆիյէթ պու ազամ էհալիյէ իլան օլընանագ, վէ իլան ուն նէյրիյաթ խուսուսընտա մէսարիֆը վազարպէյէտիյէ տարիբէսի Թարաֆընտան Թէսվիյէ իսիլեճէք տիր։»

Գուլկարիսթան էմրեթի՝ նէնիէն 6 պաթարեա Թէյզիլիէ վէ պունդն իչիւն իդթիրա իսէն ազչէնին պիտանէյէ իլավէսինէ գարար վերիլմիշ տիր։

Եէնի պաթարեայարդն Գրուբ Թօրու եէրինէ Ֆրանսըզ Գանժ Թօրլարը իլէ Թէճիհլ օլունմասընտա գարար վերիլմիշ օյմաղլա, հարպիյէ միւտիրի 6 այ զարֆընտա Թեճրիպէտ օլընմագ իւզրէ չիմանլիք եալընըզ 3 զրթա Գանժ Թօրու կէօնտէրիլմէսինի, վէ նէթիճէնին իսապէթի անլաշըլըր իսէ՝ պունտան պէօյլէ Գրուբ Թօրլարը ալընմայըպ մէվճուտ Թօրլարդն եէրինէ Գանժ Թօրլարը միւայէտ օլունանճաղընը ֆապրիգասընա իշար էյլէմիշ տիր։

Հապէշ գրալը Մէնէլիք Թարաֆընտան պաղը իթալեան զապթանը Թէվֆիք իտիրմիշ օլուուղը ռիվայէթի Թէզիկ օլունընյօր։ Զիրա պու զապթան արասընտա պուլընանը ռիվայէթ օլունան միւլագիմ Միւլէրօ՝ Թէկոնա կազէթասը մուխպիրի իլէ միւլագաթ իթմիշ օլմաղլա, մէզքիւր զապթանըն էսիր գալմասընա տիր օյան խապէրին պիաալ ուէսաս օլուուզը իապաթ օլընընյօր։

Բուսճուգ վէ ճիվարընասաքի պաղարտա ֆիլօգսէրա խասթալըզը զուհուր էթմէքէ, չիպհէրէք իւզիամ չուպուգալարընը իսխալի մէն օլունմըշ տըր։

ՏԱԽԻԼԻԹԷ

Մահքէմէի Թէմեիդ Ճեզա տասրեսի բէիսի աթուք. Նեվգի պէյ էք. հազրէթլէրինին բիյասէթի Թահթընտա Թէչէքքիւր իսէն իսլահանը ատիյէ գօմիսիօնը՝ հէվալէ վէ Թէվտի իտիլէն գանուն լայիհալարը հագգընտա իճբարի Թեագիգաթ վէ միւգաքերաթը լազմէյէ տէվամ էյլէմէքտէ տիր։

Իչիտիտիկինէ կէօրէ, հէյէթը իթհամիյէլերին լազվնա տարը մուգատէմա իթթիխազ օլընան գարարլար տախի՝ մէզքիւր գօմիսիօնա հէվալէ իտիլտիկինտէն, պու ճիհէթ տախի Թեագիգ վէ միւգաքերէ օլընմագտա տըր։

—Անթալիա գասապասընտա գուհուր իտէն եանկընտա եանմըշ օյան եվլերին եէնիտէն ինշասը իչիւն՝ կէթիրիլէճէք քերէսթէլեր՝ 312 սէնէսի յունվարդն 1ինէ գատար ըէսմտէն մուաֆ օլաճագլար տըր։ Գօնեա վիլայէթի միհէնտիսի տախի մահալինէ կէօնտէրիլերէք, մէզքիւր գասապա սօգագլարընդն խարթասընը Թանզիմ իտէճէկի կիպի, պալէտատ զիքր օլընան մուաֆիյէթին եալընը հարիգզէտէկեանդն իհթիյասթանա սարքի օլընաճագ քերեթէյէ հասրըյլա, սուի խթիմալթա մէյտան վերիլմէմէսի խուսուսընա՝ Մէճլիսը խասսա վիլայէլաճա վերիլէն գարար իւզերինէ իրատէի Սենիյէ չերեֆսուտուր պուլրուլմըշ տըր։

—Իսլամ հաճիլերինէ՝ եօճրըգլարը էսնասընտա գօյայըգլար կէսսթերիլմէսի իչիւն՝ պու սէնէ տախի Հիճազա կէօնտերիլմէսի իրատէի Սենիյէ իգթիթասընտան պուլրնան հէյէթը մախսուսէնին՝ Սիճիլը ահվալ գօմիսիօնը ազասընտան սատ. Նէֆի էք. հազրէթլէրիյէ, Մանասթը նարի սապրգ Նազիֆ էք. վէ Թէֆթիշը ասքերի գօմիսիօնը ազասընտան պիր զաթան Թերքիպ օլընմասընա՝ Մէճլիսը Մախսուսը Վիլայէլա գարարբյա իրատէի Սենիյէ չերեֆսուտուր պուլրուլմըշ տըր։

—Թէլէկրաֆ վէ Բօսթա նէզարէթի մաթպասընդն մունթազամ պիր հալէ վազը իչիւն իյճապ իտէն Թեսպիրլերէ իսլահանը իթթիխազը զրմնընտա Տէրսատէթ Թէլէկրաֆ վէ Բօսթա պաշ միւտիրի սատ. Լէպիպ, վէ Դատրքեօյ Թէլէկրաֆ վէ Բօսթա միւտիրի Դատրի, վէ միւֆէթթիշը ումումի Մէհմէտ Ալի պէյ էք. ուերտէն միւրեքքէպ պիր գօմիսիօն Թէչքիլ օլընմըշ տըր։

Թէլէկրաֆ վէ Բօսթա նէզարէթի ումուրը Թահրիրիյէսի իչիւն լազմ օյան պիճիւմլէ էվրագ վէ տէֆթէրլեր պու եօլտա նէզարէթ մաթպասընտան ուճուզ պիր սուրէթտէ Թատարիճ օլընճագ տըր։

—Պաղը չիֆթճիլերէ մախսուս ալեթթ վէ էտվաթ Թէվֆի օլունմագ իւզրէ, Զըրաաթ նէզարէթինտէն վուգու պուլան իշար իւզերինէ, 10000 զրուշը սարֆընա Շուրաի Տէվլէթճէ գարար վերիլմիշ տիր։

—Անատօլու վիլայէթը միւֆէթթիշի տէվ. Շաքիր բաշա հազրէթլերինին՝ վիլայէթ հապսխանէլերի հագգընտա իճրա էյլէտիկի՝ մուայենէ վէ Թեագիգաթա տիր Թանզիմ իթթիֆակի լայիհայը մագամը ճէլիլը Սատրազամիյէ Թագտիմ էյլէտիկի՝ Սապահտա օգրնմըշ տըր։

—Խիւտավենտիկեար վիլայէթինտէ Տէմիր Դաբուտա պուլրնան անթիմոն մատենինին իմալ վէ իհալէսինէ ասքերի մահզուրը օյուպ օյմասընդընը քէչֆինէ էրքեանը Հարպիյէ գայմագամլարընտան Սապրի պէյ մէմուր թային օլընմըշ տըր։

—Բուսվեկի վիլայէթը հէյէթը Թէֆթիշիյէսի Թարաֆընտան Սէլանիք վիլայէթինին մէճլիսը իտարէսի ազասընդն արթըրըլմասընա լիւզում կէօսթերիլմէքլէ, պու պապտէ կէօնտերիլմիշ օյան մազպաթա միւգաքերէ օլընմագ իւզրէ Շուրաի Տէվլէթէ հէվալէ օլընմըշ տըր։

—Պուգրէշ Օսմանլը սէֆիրի օյուպ ախիրէն Տէրսատէթէ կէլմիշ օյան սատ. Բէշիտ պէյ էք. հազրէթլէրի՝ վէտանամէսինի Թէսլիմիթմէք իւզրէ Բումանիա գրալընդն հուգուրընա գապուլ օյունտրգտա, գրալը միշարէլէյհ Թարաֆընտան քէնտիսինէ էթուալ տը Բումանի նիշանընդն 1նճի բիթպէսինտէն պիր գրթասը իհտա օլընտրդը իչիտիմիշ տիր։

—Հալէպ վալիի ճէտիտի օյուպ Մէրսինտէն կէլմիշ օյան տէվլ. Բաֆի բաշա հազրէթլերիյէ միւլագաթ իթմէք իւզրէ Ատանա վալիսի սատ. Ֆաֆգ բաշա հազրէթլերինին կէլէն բէնճէնպահ կիւնիւ Մէրսինէ ազիմէթ իթթիկի՝ օրատան եազըլըր։

—Թիւրքիա իլէ Բումանիա հիւքիւմէթի արասընտա գօնսօլոսխանէլեն պազը նօգթալար հագգընտա չիրքէթը մեզգիւրէ միւտիրի իզզ. հօճի էֆ. Թէքրար նէզարէթը միւշարէյէհա տարէսինէ տավէթ օլընմըշ տըր։ Արապալարընդն չէքիլմէսի ուսուլի հագգընտա հէնուզ պիր գարար վերիլմէմէսիկի կիպի, պու պապտէ պազը կէօնա Թեճրիպէյէր իճրա օլունմասը տախի գումրանեա Թարաֆընտան Թէքլիֆ իտիլմիշ օլտըզը իչիտիմիշ տիր։

—Միւթէվէլիֆա Գումպարի էֆ.. նին եէրինէ Բասատխանէի Ամիրէ միւտիրիկինէ Թային օլընտըզը տիւնքի նիսխէմիզտէ եազըլմըշ օյան Թէլէկրաֆ վէ Բօսթա նէզարէթի ֆէնն գալէմի միւտիր մուավինի Սայիտ Զէքի պէյ՝ Տարիւշ Շեֆգագ վէ Մէքթէպը Միւլքիյէի Շահանէտ Թահսիլը ֆիւնուն էյլէտիքտէն սոնրա, Հէնտէսէխանէիմիւլքի մէքթեպինէ տէվամ իտէրէք, մէքթեպը մէզքիւրտէն չզգմըշ օյան չակիրտանդն էն միսթահտիրերինտէն իմիշ։

—Թիւրքիատա եաբրլան էմթաա վէ սաիր մատտէլերի էճենպի մէմլէքէթլերտէ Թագլտա օյարագ եաբրլան եչեատան Թէֆրիգ իթմէք իւզրէ, ֆապրիգա մարգալարը հագգընտա եվվելճէ գալէմէ լալանանյայիհայա՝ պու քերրէ պիր մատտ իլավէ իտիլմէսի լիւզումը՝ Թիճարէթ վէ Նաֆիա Նէզարէթինտէն Պապը Ալիյէ արզ ու իշար իտիմիշ, վէ քէյֆիյէթ Շուրաի Տէվլէթ տարիբէսինէ հէվալէ օլընմըշ տըր։

—Թէվֆիգ պէյ Նամրնտա պիր զաթ՝ Մ-Ֆ-նամբյա Սէլանիքտէ հաֆթատա պիր տէֆա չզգարմագ իւզրէ ֆէնն վէ էտէպի պիր կազէթա իմթիյազընը Թալեպ իթմիշ տիր։

—Էքմէք նարը ֆիյաթընա մունթազամ պիր էսաս գօյմագ իչիւն, պա իրատէի Սենիյէ Շեհր Էմանէթինտէ Թէչքիլ օլընան գօմիսիօն՝ Թեագիգաթընը իքմալ իտուպ պունա տարի Թանզիմ էյլէտիկի մագպաթայը Պապը Ալիյէ Թագտիմ իթթիկինտէն, քէյֆիյէթին Շուրաի Տէվլէթճէ միւգաքերէ օլընտըզը մալիւմ տիր։

Շուրաի միւշարէլէյհաճա քէյֆիյէթ եթրաֆլըճա միւգաքերէ օլընարագ, էքմէք նարը ֆիյաթընդն էն ուճագ ֆարգը պիլէ նագարը տրգգաթա ալընմասընա լիւզում կէօրիւլիւպ, 2 պուչուգ բարալըդ ուճագլըդընդն տարպընա վէ պիր տէ «վալոպ» ուսուլինտէ եօյիւարիմիշ եէրլի պուղտայլարտան հուսուլէ կէլէն ունարընդն գուլանըլմասընա գարար վերիլմիշ տիր։ Իպու եէրլի ունարընդն գուլանըլմասը երիգիւնտէն հէմ Թուրքիա պուղտայլարը բէվճա պուլուպ էճենէպի ունարը իլէ բեգապէթ իտէճէկի, վէ հէմ տէ պու սայէտէ էքմէքճի ֆրունարընտա էքմէք 30 վէ սիմիտճի ֆրունարընտա 20 բարայա մալ օյաճաղը անլայըրմըշ, վէ խապապան ճէմիյէթինտէն օյ վէճճիլէ էքմէք եաբրայա մուվաֆագաթ օլընմըշ տըր։

Իքի պուչուգ բարալըդ ուճագլըդընդն տարպը Թէէխսիւր իտեր իսէ, օյ վագթա գատար իքի պուչուգ բարալըդ ուճագլըդա իսապէթ իտեճէք էքմէք պիրհիսապ քէսիլերէք իթա գրլընմասը ուսուլ իթթիխազը տախի՝ տարիբի մերգումէտեն պա մագպաթա իճատէ գրլընմըշ, վէ զիքր օլընան իշարաթընդն մուվաֆիգզը մասլահաթ օյտուզը անլայըրմըշ օյտուզընտան, օյ վէճճիլէ իգթիզասընդն իյճասը՝ Շեհր Էմանէթինէ պա Թեգզբերի սամիյէ իշար օլընարագ, Էմանեթը միշարելեյլեն պազը նօգթալար հագգընտա չիրքէթը մեզքիւրէ միւտիրի իզզ. հօճի էֆ. Թէքրար նէզարէթը միւշարէյէհա տարէսինէ տավէթ օլընմըշ տըր։ Արապալարընդն չէքիլմէսի ուսուլի հագգընտա հէնուզ պիր գարար վերիլմէմէսիկի կիպի, պու պապտէ պազը կէօնա Թեճրիպէյէր իճրա օլունմասը տախի գումրանեա Թարաֆընտան Թէքլիֆ իտիլմիշ օլտըզը իչիտիմիշ տիր։

—Միւթէվէլիֆա Գումպարի էֆ.. նին եէրինէ Բասատխանէի Ամիրէ միւտիրիկինէ Թային օլընտըզը տիւնքի նիսխէմիզտէ եազըլմըշ օյան Թէլէկրաֆ վէ Բօսթա նէզարէթի ֆէնն գալէմի միւտիր մուավինի Սայիտ Զէքի պէյ՝ Տարիւշ Շեֆգագ վէ Մէքթէպը Միւլքիյէի Շահանէտ Թահսիլը ֆիւնուն էյլէտիքտէն սոնրա, Հէնտէսէխանէիմիւլքի մէքթեպինէ տէվամ իտէրէք, մէքթեպը մէզքիւրտէն չզգմըշ օյան չակիրտանդն էն միսթահտիրերինտէն իմիշ։

—Թիւրքիատա եաբրլան էմթաա վէ սաիր մատտէլերի էճենպի մէմլէքէթլերտէ Թագլտա օյարագ եաբրլան եչեատան Թէֆրիգ իթմէք իւզրէ, ֆապրիգա մարգալարը հագգընտա եվվելճէ գալէմէ լալանանյայիհայա՝ պու քերրէ պիր մատտ իլավէ իտիլմէսի լիւզումը՝ Թիճարէթ վէ Նաֆիա Նէզարէթինտէն Պապը Ալիյէ արզ ու իշար իտիմիշ, վէ քէյֆիյէթ Շուրաի Տէվլէթ տարիբէսինէ հէվալէ օլընմըշ տըր։

—Թէվֆիգ պէյ Նամրնտա պիր զաթ՝ Մ-Ֆ-նամբյա Սէլանիքտէ հաֆթատա պիր տէֆա չզգարմագ իւզրէ ֆէնն վէ էտէպի պիր կազէթա իմթիյազընը Թալեպ իթմիշ տիր։

—Էքմէք նարը ֆիյաթընա մունթազամ պիր էսաս գօյմագ իչիւն, պա իրատէի Սենիյէ Շեհր Էմանէթինտէ Թէչքիլ օլընան գօմիսիօն՝ Թեագիգաթընը իքմալ իտուպ պունա տարի Թանզիմ էյլէտիկի մագպաթայը Պապը Ալիյէ Թագտիմ իթթիկինտէն, քէյֆիյէթին Շուրաի Տէվլէթճէ միւգաքերէ օլընտըզը մալիւմ տիր։

Շուրաի միւշարէլէյհաճա քէյֆիյէթ եթրաֆլըճա միւգաքերէ օլընարագ, էքմէք նարը ֆիյաթընդն էն ուճագ ֆարգը պիլէ նագարը տրգգաթա ալընմասընա լիւզում կէօրիւլիւպ, 2 պուչուգ բարալըդ ուճագլըդընդն տարպընա վէ պիր տէ «վալոպ» ուսուլինտէ եօյիւարիմիշ եէրլի պուղտայլարտան հուսուլէ կէլէն ունարընդն գուլանըլմասընա գարար վերիլմիշ տիր։ Իպու եէրլի ունարընդն գուլանըլմասը երիգիւնտէն հէմ Թուրքիա պուղտայլարը բէվճա պուլուպ էճենէպի ունարը իլէ բեգապէթ իտէճէկի, վէ հէմ տէ պու սայէտէ էքմէքճի ֆրունարընտա էքմէք 30 վէ սիմիտճի ֆրունարընտա 20 բարայա մալ օյաճաղը անլայըրմըշ, վէ խապապան ճէմիյէթինտէն օյ վէճճիլէ էքմէք եաբրայա մուվաֆագաթ օլընմըշ տըր։

Իքի պուչուգ բարալըդ ուճագլըդընդն տարպը Թէէխսիւր իտեր իսէ, օյ վագթա գատար իքի պուչուգ բարալըդ ուճագլըդա իսապէթ իտեճէք էքմէք պիրհիսապ քէսիլերէք իթա գրլընմասը ուսուլ իթթիխազը տախի՝ տարիբի մերգումէտեն պա մագպաթա իճատէ գրլընմըշ, վէ զիքր օլընան իշարաթընդն մուվաֆիգզը մասլահաթ օյտուզը անլայըրմըշ օյտուզընտան, օյ վէճճիլէ իգթիզասընդն իյճասը՝ Շեհր Էմանէթինէ պա Թեգզբերի սամիյէ իշար օլընարագ, Էմանեթը միշարելեյլեն պազը նօգթալար հագգընտա չիրքէթը մեզքիւրէ միւտիրի իզզ. հօճի էֆ. Թէքրար նէզարէթը միւշարէյէհա տարէսինէ տավէթ օլընմըշ տըր։ Արապալարընդն չէքիլմէսի ուսուլի հագգընտա հէնուզ պիր գարար վերիլմէմէսիկի կիպի, պու պապտէ պազը կէօնա Թեճրիպէյէր իճրա օլունմասը տախի գումրանեա Թարաֆընտան Թէքլիֆ իտիլմիշ օլտըզը իչիտիմիշ տիր։

—Միւթէվէլիֆա Գումպարի էֆ.. նին եէրինէ Բասատխանէի Ամիրէ միւտիրիկինէ Թային օլընտըզը տիւնքի նիսխէմիզտէ եազըլմըշ օյան Թէլէկրաֆ վէ Բօսթա նէզարէթի ֆէնն գալէմի միւտիր մուավինի Սայիտ Զէքի պէյ՝ Տարիւշ Շեֆգագ վէ Մէքթէպը Միւլքիյէի Շահանէտ Թահսիլը ֆիւնուն էյլէտիքտէն սոնրա, Հէնտէսէխանէիմիւլքի մէքթեպինէ տէվամ իտէրէք, մէքթեպը մէզքիւրտէն չզգմըշ օյան չակիրտանդն էն միսթահտիրերինտէն իմիշ։

—Թիւրքիատա եաբրլան էմթաա վէ սաիր մատտէլերի էճենպի մէմլէքէթլերտէ Թագլտա օյարագ եաբրլան եչեատան Թէֆրիգ իթմէք իւզրէ, ֆապրիգա մարգալարը հագգընտա եվվելճէ գալէմէ լալանանյայիհայա՝ պու քերրէ պիր մատտ իլավէ իտիլմէսի լիւզումը՝ Թիճարէթ վէ Նաֆիա Նէզարէթինտէն Պապը Ալիյէ արզ ու իշար իտիմիշ, վէ քէյֆիյէթ Շուրաի Տէվլէթ տարիբէսինէ հէվալէ օլընմըշ տըր։

—Թէվֆիգ պէյ Նամրնտա պիր զաթ՝ Մ-Ֆ-նամբյա Սէլանիքտէ հաֆթատա պիր տէֆա չզգարմագ իւզրէ ֆէնն վէ էտէպի պիր կազէթա իմթիյազընը Թալեպ իթմիշ տիր։

—Էքմէք նարը ֆիյաթընա մունթազամ պիր էսաս գօյմագ իչիւն, պա իրատէի Սենիյէ Շեհր Էմանէթինտէ Թէչքիլ օլընան գօմիսիօն՝ Թեագիգաթընը իքմալ իտուպ պունա տարի Թանզիմ էյլէտիկի մագպաթայը Պապը Ալիյէ Թագտիմ իթթիկինտէն, քէյֆիյէթին Շուրաի Տէվլէթճէ միւգաքերէ օլընտըզը մալիւմ տիր։

Շուրաի միւշարէլէյհաճա քէյֆիյէթ եթրաֆլըճա միւգաքերէ օլընարագ, էքմէք նարը ֆիյաթընդն էն ուճագ ֆարգը պիլէ նագարը տրգգաթա ալընմասընա լիւզում կէօրիւլիւպ, 2 պուչուգ բարալըդ ուճագլըդընդն տարպընա վէ պիր տէ «վալոպ» ուսուլինտէ եօյիւարիմիշ եէրլի պուղտայլարտան հուսուլէ կէլէն ունարընդն գուլանըլմասընա գարար վերիլմիշ տիր։ Իպու եէրլի ունարընդն գուլանըլմասը երիգիւնտէն հէմ Թուրքիա պուղտայլարը բէվճա պուլուպ էճենէպի ունարը իլէ բեգապէթ իտէճէկի, վէ հէմ տէ պու սայէտէ էքմէքճի ֆրունարընտա էքմէք 30 վէ սիմիտճի ֆրունարընտա 20 բարայա մալ օյաճաղը անլայըրմըշ, վէ խապապան ճէմիյէթինտէն օյ վէճճիլէ էքմէք եաբրայա մուվաֆագաթ օլընմըշ տըր։

Իքի պուչուգ բարալըդ ուճագլըդընդն տարպը Թէէխսիւր իտեր իսէ, օյ վագթա գատար իքի պուչուգ բարալըդ ուճագլըդա իսապէթ իտեճէք էքմէք պիրհիսապ քէսիլերէք իթա գրլընմասը ուսուլ իթթիխազը տախի՝ տարիբի մերգումէտեն պա մագպաթա իճատէ գրլընմըշ, վէ զիքր օլընան իշարաթընդն մուվաֆիգզը մասլահաթ օյտուզը անլայըրմըշ օյտուզընտան, օյ վէճճիլէ իգթիզասընդն իյճասը՝ Շեհր Էմանէթինէ պա Թեգզբերի սամիյէ իշար օլընարագ, Էմանեթը միշարելեյլեն

հաճա տէրհալ իյճապընդն իճրասընա իպթիտար օլունդը իչիտիմիշ տիր։

—Ատանատան պէր վէճճը աթի եազըլըյօր.

«Եազմուրլար հալէա տէվամ իտիյօր, չամուրտան սօգագլար կէչիրմէզ պիր հալտէ տիր։ Մէյհան նէհրի Ցիւնճիւ տէֆա օլարագ յուվարընդն ճընճը կիւնիւ ագչամ իւսթիւ ճօշմաղա պաշլայարագ սէլլերիյէ էթրաֆը տիւշարը տէհրէթ իթմիշ իսէ տէ, տէվամ իտէմէյէրէք եարը կէճէտեն սոնրա էնմէկէ եիւզ Թուրմըշ տըր։

«Պու սէնէ չօգճա եազմուր եազմասընտան ագմայան խանէ, չաթլամայան տուվար բէք ազ տըր։ Եազմուրընդն պու տէրէճէ տէվամիթմէսինտէն վէ էթրաֆը սէլ իհամա իթթիկինտէն, գէշլրգ լեվազիմաթտան օյան օտուն վէ քէօմիւրճէ ֆէվգէլատ միւզայեգա չէքիլմէքտէ տիր։

«Պուրալարտա քէօմիւրին օգգասը 10 բարատան գիյատէյէ կէօրիւլմէմիշ իքէն, չիմտի 40 բարայա պուլընմամագտա տըր։ Հէր վագթը գէշլը 100 բարա 3 զրուշա սաթըլմագտա օյան պիր մէրքէպ եիւքի օտուն իքի չէրեճէք վէ տահա գիյատէյէ սաթըլմագտա տըր։»

ՋԷԼՋԷԼԷ

Էվվելքի սապահ սաաթ 4 բատաեէրինտէ վանտա խաֆիֆ պիր ղէլղէլ հբսս օլընտրդը, վէ անտէն պիր գաչ սաաթ էվվել պիր սարսընթը տահա հբսս օլընտրդը՝ Բասատխանէի Ամիրէյէ իշար օլընմըշ տըր։

ԴԱԹԼ

Պէօյիւք Ատա Թուլումպաճը գօղուշընդն պէքճիսի Թօրեան իսմինտէ պիրի՝ էվվելքի կէճէ սաաթ 4 պուչուգ սուլարընտա մէզքիւր գօղուշտա պաթա իլէ պաշընտան վէ գօլընտան ճերհ իտիլէրէք էսերը ճերհտէն միւթէէսսիրէն վէֆաթ իթմիշ տիր։ Վագտա՝ մահալլի զապթա մէմուրիյնինճէ իշտիլէրէք, տերհալ Թահգիգաթա իպթիտար օլունըզ, ճինայէթին հէնուզ քիմին Թարաֆընտան իյգա օլընընը անլայըլմամըշ իսէ տէ, գօղուշտա եաթան ըէֆիգիլերինտէն պիր գաչ քիչի Թէվգզք օլընարագ, հագգլարընտա Թահգիգաթա իճրա օլընմագտա իմիշ։

***

Իզմիրտէն եազըլըրընա կէօրէ, կէչէն ճումտա երթէսի կէճէսի չեհրը մէզքիւրտէ սապգ մէմուրիյնը տէվլէթտէն Պետրոս էֆէնինին հէնուզ 22 եաշընտա օրան մախտումը կէճէ վագթը գաթլ իտիմիշ օյմաղլա գաթիլլեր բօլնճճէ արանըլմագտա իմիշ։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

Ախիրէն զուհուր իտէն պուհրանը մալիտէ, Գօրսա մուամէլաթընտան սոլայը ֆարգլարընը հէնուզ ալըգ վէրմէյէն միւպայէճլարընը՝ մը-Ֆ-նէյօմը խթթամ պուլաճաղը կիւնիւ տախի պօրճլարընը քեամիլէն Թեալիպէ իթմէթիքլերի Թագտիրատ իթիլսիյէթլերինէ հիւքմ օլունմագ իչիւն, Գօրսա մէճլիսի չէմտիտէն միւգաքերաթա պաշլատրդը խապէր ուլընմըշ տըր։

***

Եվրօպա պօրտալարընտան պու տարպա վարիա օյան Թէլէկրաֆնամէլերտէ՝ եօհամը Օսմանլիյէնին կիւնէն կիւնէ հիւքմէմքաէ օլուուզը այիքտար կէօրիւնմէքտէ տիր։ Տիւն ագչամ Բարիզ Գօրսասընտա գօնսօլիս 21. 72տէն 21. 77 սանթիմ, չըմէնտրքիէր 111. 87½ ֆրանգ, Օսմանիյէ Թահվիլաթը 418տէն 420 ֆրանգ, կէօսրիւք Թահվիլաթը 482. 50 ֆրանգ, Բէժի հիսսէլերի 396. 87 ֆրանգ, Ֆրանսըզ էհմամը 102. 70 սանթիմ օլուպ, Լոնտրա Գօրսասընտա բանքի մուամէլէ օլմայարագ, գօնսօլիս սերի D 21.25 սանթիմէ սուրմագտա սրը. սերի A 57. 50, Օսմ. Գանգասը հիսսէլերի 12. 75տէն 13 ինկ. լիրասը, ինկ. էհմամը 108. 25 սանթիմ ֆիյաթլարտա գաբանմըշ օլարգ-լարը՝ Գալաթա Գօրսասընտա ադա խանէնէ, պու սապահ գօնսօլիս 23 ղ. 33 բարա, Շըմէնտրքիէր Թահվիլաթը 109.¾ ֆր. օլըմըշ տըր. Թրամվայ չերքէթի հիսսէլերի 9 լիրա 25 ղ., Օսմ. Մեկուրթա Շերքէթի հիսսէլերի 5 լիրա 40 ղուշ գրյմէթինտէ պուլընմագտա սրրլար։

Տիւգ ագ Մօրնի Թարաֆընտան հիւքիւմէթը Սենիյէյէ՝ 3 միլեօն լիրալըգ պիր խթիգրազ ագաը իչիւն պիր լայիհա Թագտիմ օլունդը, վէ մէզքիւր լայիհանընդն Թիճարէթ վէ Նաֆիա Նէզարէթինտէ տէվ. Մահմուտ Ճէլալէտտին բաշա հազրէթլերինին Թահթը ըիյասէթինտէ օյան գօմիսիօնա հէվալէ օլունդը իչիտիմիշ տիր։ Մուամիլէյէ տիւգ՝ պու Թէքլիֆի հագգընտա լազմ կէնիլերէք միւզաքերէ իճրա իթմէք իչիւն եվվելճէ կիւն ,վիէնայա միւթէվէլիֆէն Տէրսատէթէն հարեքէթ իթմիշ տիր։

Ա. ԶԳԱՑԻՆ

Ս. ՓՐԿԻՉ ԽԱՍԹԱԽԱՆԷՍԻ

Ազնուական Տիկին Վերոնիկ Ե. Մերոնեան՝ իւր հանգուցեալ հօր համար փոխան ծաղկեպսակի բարեհաճած է 108 ղ. նուիրել Ազգ. Հիւանդանոցիս։

Կ. Պոլիս 23 յունվ. 1896 (Կնէ+)

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Բօմ.—Իթալիանընը Օբէնէնէ կազէթասը՝ Հառարա գարէզը ասքէր սեվգ իտիլէճէկինէ տարը չայի օլան հավասիսի Թէզգիպ իտիյօր։

Հապէշլիլերին Աառայա տօղրու իլերլէթքլերի խապէր ալընճճա, Իթալեանլար՝ տէրհալ Աֆիկաթի մէվգբինի Թերք իլէ, տիւշմանընդն հարեքէթինի տուրտուրթմագ իչիւն քիւլլիյէթ իւզրէ Հապէշլիլերէ գարը եիւրիմիլլեր տիր։

Բարէլ.—Մէճլիսը մէպուսան՝ Ֆրանսա իլէ Զին արասընտա միւնագզա Թայինը հուսուսա վէ Թիճարէթ մուգավէլէնամէլերինի գապուլ վէ Թասդիգ իթմիշ տիր։

Բէյրութ հիւմուր Մ. Ֆէլիքս Ֆոռ՝ փեսբրվար 29տա Լիոն չէրինի բեսմէն զիյարէթ իսէճէք, վէ մարտ 2տէ օրատան հարեքէթ եյլէյէճէք տիր։

Գերլէն.—Բէյնչթակ մէճլիսի՝ հուգուգ նիզամնամէսի լայիհասընդն միւզաքերէսինէ պաշլամըշ տըր։ Հիւքիւմէթ՝ լայիհայի մէզքիւրէնին բէք մաթլուպ պիր սուրէթտէ զալէմէ ալընմըշ օլասընդը վէ էհալինին հէր սընըֆընա միւնասիպ օլաճաղընը պէյան էյլէմիշ տիր։

Օլտինդորֆ.—Կրանտիւչէ էլիզապէթ Օլէքսանդրիկ 70 եաշընտա օլարդը հալէ եվվելքի կէճէ վէֆաթ իթմիշ տիր։

Նէ-Եորք.— Միւճթէմէի Ամերիգա Մէճլիսը այանը՝ կիւմիւշ մատէնինին սերպէսթճէ սիքքէ ֆոտրպ օլունմասընը գապուլ իթմիշ տիր։

Գելլբարտ.—Թիճարէթճէ Սրպիստա պիր «մօրաթօրիսմ» վաքէսի իլան օլունաճաղընա տարը օյան չայիա Թէզգիպ օլընմըշ տըր։

ԻԹԱԼԻԱ ՎԷ ՀԱՊԷՇԻՍԹԱՆ

Իթալիալրար իլէ Հապէշլիւէր ա-բասընտա զարիպ, բէ՞ք զարիպ պիր սուրէթտէ վուգու պուլմագտա օլան մուհարէպէ հագգընտա կիւնտէն կիւնէ եէքտիկէրի իլէ թէվֆուգ իթմէզ խապէրլէր վարիտ օլմագտա տբր։

Պիր արա Հապէշլիւէրին զալէպէսինտէն, վէ միրայլ կալլիանօնքն էսիր տիւմէսինտէն պահս օլունտր։

Անտէն սօնրա, պիր տէ մուհարէպէ պահթը Իթալիալրար թէվֆէճիւն իտէրէք, ժէնէրալ Պարաթիէրինն պէօյիւք պիր մուվաֆֆագիյէթէ նայլ օլտրզը իսպար իտիլտի։ Հաթթա —թէլէկրաֆնամէլերտէ պէյան օլունտրզը վէճճիւէ— Ադիսմանիա իմբէրաթօրը հազրէթլէրինին գրալ Ումպէրթօ հազրէթլէրինէ պիր թէլէկրաֆնամէ քէշիտէ իտէրէք, ասքէրինին մուվաֆֆագիյէթինտէն տօրայը միւշարէյէհ գրալը թէպրիք իթմէսի՝ պու զալէպէյէ՝ էֆքեարը ումումիյէ միւվաճէհէսինտէ պէօյիւք պիր էհէմմիյէթ վէրտիրտի։

Աճապա հագիգաթ նէ՞ մէրքէզտէ տիր։ վէ պու Հապէշիսթան մուհարէպէսինի նա՞սլ թէլագգը իթմէլիյիզ։

* *

Զանն իտէրիզ քի, Հապէշիսթան մուհարէպէսինտէ հէր իքի թարաֆտա գալթի պիր նէթիյէյէ վասլ օլմամշ տբր։ սօն մուվաֆֆագիյէթ նէ գատար միւհիմմ օլուր իսէ օլսուն, Իթալիալրար՝ հէնուզ մահուտ Ուչչիալի ահանամէսինի Հապէշլիւէրէ գապու իթիրմէքտէն բէք ուզագտա պուլընը յօրլար։

Վէ գավիէն միւհէթմիշ տիր քի, մուհարէպէ խիթամ պուլընճայա գատար, տահա բէք չօգ տէֆա, պէօյլէ եւրը-մուվաֆֆագիյէթլէրտէն պահս իտիլմէսինի իշտէյիմ։

Ֆագաթ պիր նօգթա վար տբր քի, պու մէսէլէնին արթըգ քէնտի սօն տէվրէսինէ կիրմիշ օլմըզընը կէսօպէրմէքտէ տիր։

Օ իսէ հէր իքի թարաֆին տախի քէնտի մէսէլէքինի աչգտան աչըգա թային իթմիշ օլմասը տբր։

Իթալիա՝ Ուչչիալի ահանամէսինի (եանի Իթալիանքն Հապէշիսթան իւզերինէ հըմայէսինի) գապուլ իթտիրմէքսիզին Հապէշիսթան իլէ միւսալէհա ագտ իթմէմէկէ գարար վերմիշ տիր։ պու գարար Բարլամէնթօնքն թասդիգինի միւթէզամմին օլտրզընտան, թասդիգի արթըգ միւմքին տէյիլ տիր։

Գրալ Մէնէլիք իսէ, Իթալիա հըմայէսինի գաթան գապուլ իթմէյէճէկինի գաթի սուրէթտէ պիլտիրմէքտէ տիր։ վէ Հապէշ լորտլարընտան պիր գաչընը կէօյա միւշարէյէհ գրալտան այրըլարագ Իթալիա իլէ խուսուսի պիր իթիլաֆ ագտ իտէճէքլերի հագգընտաքի ռիվայէթին տօղրու օլմատրզը՝ պու կիւն արթըգ անլաշըլմըշ օլտրզընտան, Իթալիանքն միւշքիլաթտան գուրթարմագ իչիւն պու ճիհէթտէն պիր չարէի թէսվիյէ պուլաճաղը հագգընտաքի իւմիտլէր տախի պիւթիւն պիւթիւն մահվ օլմուշ տբր։

Էկէր Հապէշիսթան մուհարէպէսինի հալը հաղրըքն թէէսիրաթը խարիճինտէ մուհաքէմէ իտէր իսէք, շիւպհէ եօգ քի՝ պու մուհարէպէնին՝ սօնը սօնը Իթալիանքն մուվաֆֆագիյէթի իլէ խիթամ պուլաճաղընա հիւքմ իթմէլիյիզ։

Հապէշիսթան մուհարէպէսի՝ մէսէնի պիր միլլէթ իլէ նիմ վահշի պիր միլլէթ արասընտա պիր մուհարէպէ տիր։

Վէ հիչ միւմքին տէյիլ տիր քի՝ պու ասրտա՝ Հապէշլիէրին հալինտէ պուլընան պիր միլլէթ՝ Իթալիանքն հալինտէ պուլընան պիր միլլէթէ զալէպէ իթթին։

Էկէր Հապէշլիւէր Իթալիալրարը ուզուն միւտտէթտէն պէրի օյնաթպիւիյօրլար իսէ, սէպէպի չու տբր քի՝ Իթալիալրար կէրէք ումուրը մալիյէյէ մէպնի, կէրէք սայիր պիր չօգ սէպէպլէր իլէ իճապ իտէն ֆէտաքէարլըզը պիհագգընի էսթիյար իտէմէմիյէր տիր։

Ֆագաթ պէօյլէ պիր հալին տէ Նիհայէթ պիր սօնը վար տբր։

Սօն վուգուութլարտան պէրու, Իթալիալրար իչէ զայէթ ճիտտիյէթլէ պագմաղա պաչլամըշլարտրը։ Վէ չու հալէ կէօրէ, Հապէշլիէրին արա սբրա նայլ օլտուգլարը մուվաֆֆագիյէթլէրին ուզուն միւտտէթ տահա տէվամ իտէպլիմէսի գաթան իւմիտ օլունամագ։

* *

Պու՝ իչին գուվվէթէ տախր ճիհէթի տիր։

Պիր տէ հագգա տախր ճիհէթ վար։ վէ պու ճիհէթտէ բէք միւմքին տիր քի՝ Հապէշլիէրէ խայլեճէ միւսաիտ սուրէթտէ պէյանը էֆքարա մէճպուր օլալմ։

Օգուլանլարըմզը աճապա տբգգաթ իթմիշէ՞ր մի տիր։ Միւսթէմլիքեաթա արտ օլան իշլէրին հէման ճիւմլէսինտէ պիր ահանամէ մէսէլէսի վար տբր քի, պիւթիւն ֆէնալըգլարը պաչը օլմագտա տբր։

Ֆրանսըզլար՝ Մատակասգար մուհարէպէսինտէ պիր ահանամէնին ատէմը իճրասընտան տօյայը շիքեայէթ իթմէքտէ իտիլէր։

Վէ պու կիւն՝ Իթալիալրար տախի թէքմիլ Հապէշիսթան մուհարէպէսինի պիր ահանամէնին ատէմը իճրասը էսասընտա իսնատ իտէյօրլար։

Պու հալէ նէ՞ տէմէլի։

Ահանամէլեր վար։ պու ահանամէլերտէ իմզա տա վար։ ֆագաթ իմզայը վագ իտէն զայիֆ թարաֆ (գուվվէթլի թարաֆ պիլէ տէյիլ, պուրասընա տրգգաթ պույրլուքն) ագտ իտէճէքլերի հագգընտաքի ռիվայէթին տօղրու օլմատրզը՝ պու կիւն արթըգ անլաշըլմըշ օլտրզընտան, Իթալիանքն միւշքիլաթտան գուրթարմագ իչիւն պու ճիհէթտէն պիր չարէի թէսվիյէ պուլաճաղը հագգընտաքի իւմիտլէր տախի պիւթիւն պիւթիւն մահվ օլմուշ տբր։

Էկէր Հապէշիսթան մուհարէպէսինի հալը հաղրըքն թէէսիրաթը խարիճինտէ մուհաքէմէ իտէր իսէք, շիւպհէ եօգ քի՝ պու մուհարէպէնին՝ սօնը սօնը Իթալիանքն մուվաֆֆագիյէթի իլէ խիթամ պուլաճաղընա հիւքմ իթմէլիյիզ։

Հապէշիսթան մուհարէպէսի՝ մէսէնի պիր միլլէթ իլէ նիմ վահշի պիր միլլէթ արասընտա պիր մուհարէպէ տիր։

Վէ հիչ միւմքին տէյիլ տիր քի՝ պու ասրտա՝ Հապէշլիէրին հալինտէ պուլընան պիր միլլէթ՝ Իթալիանքն հալինտէ պուլընան պիր միլլէթէ զալէպէ իթթին։

Էկէր Հապէշլիւէր Իթալիալրարը ուզուն միւտտէթտէն պէրի օյնաթպիւիյօրլար իսէ, սէպէպի չու տբր քի՝ Իթալիալրար կէրէք ումուրը մալիյէյէ մէպնի, կէրէք սայիր պիր չօգ սէպէպլէր իլէ իճապ իտէն ֆէտաքէարլըզը պիհագգընի էսթիյար իտէմէմիյէր տիր։

Ֆագաթ պէօյլէ պիր հալին տէ Նիհայէթ պիր սօնը վար տբր։

Սօն վուգուութլարտան պէրու, Իթալիալրար իչէ զայէթ ճիտտիյէթլէ պագմաղա պաչլամըշլարտրը։ Վէ չու հալէ կէօրէ, Հապէշլիէրին արա սբրա նայլ օլտուգլարը մուվաֆֆագիյէթլէրին ուզուն միւտտէթ տահա տէվամ իտէպլիմէսի գաթան իւմիտ օլունամագ։

* *

Պու՝ իչին գուվվէթէ տախր ճիհէթի տիր։

Պիր տէ հագգա տախր ճիհէթ վար։ վէ պու ճիհէթտէ բէք միւմքին տիր քի՝ Հապէշլիէրէ խայլեճէ միւսաիտ սուրէթտէ պէյանը էֆքարա մէճպուր օլալմ։

Օգուլանլարըմզը աճապա տբգգաթ իթմիշէ՞ր մի տիր։ Միւսթէմլիքեաթա արտ օլան իշլէրին հէման ճիւմլէսինտէ պիր ահանամէ մէսէլէսի վար տբր քի, պիւթիւն ֆէնալըգլարը պաչը օլմագտա տբր։

Ֆրանսըզլար՝ Մատակասգար մուհարէպէսինտէ պիր ահանամէնին ատէմը իճրասընտան տօյայը շիքեայէթ իթմէքտէ իտիլէր։

Վէ պու կիւն՝ Իթալիալրար տախի թէքմիլ Հապէշիսթան մուհարէպէսինի պիր ահանամէնին ատէմը իճրասը էսասընտա իսնատ իտէյօրլար։

Պու հալէ նէ՞ տէմէլի։

Ահանամէլեր վար։ պու ահանամէլերտէ իմզա տա վար։ ֆագաթ իմզայը վագ իտէն զայիֆ թարաֆ (գուվվէթլի թարաֆ պիլէ տէյիլ, պուրասընա տրգգաթ պույրլուքն) Թէահհիւատրընա բիայէթ իթմէմէքլէ իթհամ օլընը յօր։

Իթիրաֆ իթմէկէ մէճպուրզը քի՝ պու խուսուս թասպիհ ահվալ խարիճինտէ պիր չէյ տիր։

Վէ էկէր իչին տերինինէ կիտէր իսէք, պու իչլերին ալթընտա պէօյիւք պիր մանօվրա մէվճուտ օլտրզընը անլարզ։

Էկէր 13-14 եաչընտա պիր կէնճ՝ պիր գաչ պին լիրա իչիւն —օ պիր գաչ պին լիրանքն նէ՞ տիմէք օլտրզընը պիլմէյէրէք — պիր սէնէտ վերսե, վէ ֆագաթ սօնրա թէահհիւատնին նէ օլտրզընը անլամասը իւգերինէ անը իյֆա իթմէք իսթէմէսե, պու մէսէլէքինտէն տօյայը օնը թասիպ իտէճէ՞ք մի իտինիզ։

Զանն իտէրիզ քի՝ խա՛յբ. գիրա օ կէնճ վերտիկի իմզայը, էհէմմիյէթինի պիլէրէք իթա իթմիշ տէյիլ տիր։

Նիմ վահշի հիւքիմէթիր տէ, բօլիթիգա ահտնամէլերի, վէ տիբլօմասի թասպիրաթընը մանէսասը նօգթաի նազարընտան թամ այնի հալտե պուլընմագտա տբրլար։

Էքսերիա, անլէրէ անլամասրգլարը չէյլեր ալթընա պիր իմզա գօյսրբրբլրյօր։ Սօնրա իչ իճրայէ կէլինճէ, պիթթապի իչին էհէմմիյէթինի անլայարագ, պիմէյէրէք վերմիշ օլտրգլարը սէօզտէն ըիւճաթ իտիյօրլար։

Պազէն իչէ՝ ճահիլլիկին էն պէօյիւք տէլիլլէրինտէն օլան ալտաթմագ արզուսը տա գարբշտրզընը ինքեար իթմէյիզ. ֆագաթ պէօյլէ օլա պիլէ, երնէ մէտէնի միլլէթլէրէ պէօյիւք պիր մէսուլիյէթ թէրթիւպ իթտիկի ինքեար օրնամագ. զիրա ճահիլ վէ նիմ վահշի պիր միլլէթին պէօյլէ ճահիլանէ պիր մէյլինտէն իսթիֆատէ իթմէք իսթէմէք տէ պիր սուի խաթիմալ տբր։

* *

Ֆագաթ, նասրլ քի պէյան իթտիք, պունլար նազարիյաթա ահտ չէյլեր տիրլեր, վէ ֆէրիյաթտա սուի խաթիմալ օլմասընա վէ էմսալինէ պագբլմայարագ, պու կիպի չէյլեր բէք չօգ վուգու պուլմագտա տբր։

Ֆագաթ Հապէշիսթան մուհարէպէսի մէսէլէսինին տիկէր տիգգաթա չայան պիր ճիհէթի վար տբր քի, պու պէնտէ խիթամ վէրմէքլիկիմիզտէն էվվլլ անքն հագգընտա տա պիր գաչ սէօզ սէօյլեմէքլիկիմիզ լազմ կէլիր։

Պու ճիհէթ իսէ Իթալիա իլէ Ֆրանսա արասընտաքի միւնասէպաթ իւգերինէ մուճիպ օլտրզը թէէսիր տիր։

Իթալիալրար Հապէշիսթանտա տիւշար օլտուգլարը միշքիլաթտան շիքեայէթ իթտիքլերի սբրատա, պու միշքիլաթա սէպէպիյէթ վերմէսի մէսուլիյէթինի Ֆրանսըզլարա իսնատ իթմէք իսթէյօրլար։

Կէօյա Ֆրանսըզլար՝ Օպոգ ճիհէթինտէն Հապէշլիւէրէ հէր կէօնա լեվազիմ եէթիտիրմէքտէ, վէ անլերին մուվաֆֆագիյէթինի թէէմին իչիւն՝ հէման աչգտան աչըգա տէնիլէպիլէճէք պիր սուբէթտէ եարտրմտա պուլընմագտա իմիշլեր։

Պու զանն վէ իտտաանքն նէ տէրէճէ տօղրու օլապիլէճէկի պիզճէ մէճճուլ տբր։

Գուպա ասիլէրինին մուրախխասը թարաքընտան Նիւ-Եօրգա չէքիլէն պիր թէլէկրաֆտա, մագրուգ Հ-Լ-էն սէֆիրէսինտէ պուլընան էյգրյանքն ճիւմէսինին ահվալը սրհհիյէլերի պերքէմալ օլտուղը կէօսթերիլմիշ տիր։

Հավանատան չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Հավանա կէօնիւլիւ ասաքիրի գայմագամը՝ Գարբրա նամ հայտուտքն թահթը գօմանտասընտա պուլընան էյգրյայր թարումար էյլէմիշ, վէ իշպու մուհարէպտէ մէրգումմ սերքէրտե տախի թէլէֆ օլմուշ տբր։

Միրայլ Սանտօվալ տա՝ Սանթիյակօ ճիվարընտա պիր չօգ հայտուտ չէթելերի թարումար իթմիշ տիր։

Ցիկէր միւսատէմէլերտէ տախի Սբանիա ասքիրի զալիպիյէթ գազանմըշլար տբր։

ՀԱՊԷՇ ՎԱԳԱԱՍը

Մագալլէտէ մուհասէրէտէ գալան Իթալիա ասքէրինէ գօմանտա իթմիշ օլան գայմագամ Կալլիանօնքն մէվգիրը միւգաքէրէյէ վագ օլընաճագ տբր։

Գուպա ասիլէրինին մուրախխասը թարաքընտան Նիւ-Եօրգա չէքիլէն պիր թէլէկրաֆտա, մագրուգ Հ-Լ-էն սէֆիրէսինտէ պուլընան էյգրյանքն ճիւմէսինին ահվալը սրհհիյէլերի պերքէմալ օլտուղը կէօսթերիլմիշ տիր։

Հավանատան չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Հավանա կէօնիւլիւ ասաքիրի գայմագամը՝ Գարբրա նամ հայտուտքն թահթը գօմանտասընտա պուլընան էյգրյայր թարումար էյլէմիշ, վէ իշպու մուհարէպտէ մէրգումմ սերքէրտե տախի թէլէֆ օլմուշ տբր։

Միրայլ Սանտօվալ տա՝ Սանթիյակօ ճիվարընտա պիր չօգ հայտուտ չէթելերի թարումար իթմիշ տիր։

Ցիկէր միւսատէմէլերտէ տախի Սբանիա ասքիրի զալիպիյէթ գազանմըշլար տբր։

ԳՕՆԿՕ ԱՇՎԱԼԻ

Գօնկօտա պուլունմագտա օլան Պելճիգալը եիւզպաչը Լիւթերին՝ եերլի ասիլեր իլէ վուգու պուլան մուհարէպտէ մէճրուհ օլտրզը հագգընտա Նամուրտա պիր չայիա տէվերան իթմիշ իսէ տէ, խապէրը մէկքիւրը տօղրու օլտրզը՝ պու քերբէ Պրիւքսէլտէն քէշիտէ օլունուպ թերճէմէսի գիյրտէ տերճ օլընան պիր թէլէկրաֆ իլէ տախի անլաշըլմըշ տբր։

«Կէշէն օգոստոստա Կանտօտա Գօնկօ ասիլերինի թէէտիպ իթտիքտէն սօնրա, եիւզպաչը Լիւթեր՝ 165 եերլի իլէ 2 զապիթտէն մուրեքքէպ օլան Նեանֆօյն մուհաքզալըբյա մուհարէպէյէ կերիչմիշ տիր։

«Սեպտ.ին 12նճի կիւնիւ մումիւէյհ կանտօտա՝ 500տէն գիյատե ասրլերե թէսատիֆ իտերէք, վուգու պուլան մուհարէպտէ պաճաղընան եարանմըշ օլտուղընտան, գօմանտայը թերք էյլէմիշ տիր։

«Էրթէսի կիւնիւ տախի պիրտէն պիրէ տուչման միւֆրէզէսինէ հիւճում իթմէք իսթէյէն պիր զապիթ թէլէֆ օլտուղը կիպի, տիկէր պիր զապիթ տախի աղը սուրէթտէ մէճրուհ օլմշ տբր։ Պունքն իւզերինէ, եիւզպաչը Լիւթեր՝ Լսօնայա չէքիլէրէք մահալը մէզպուրտէ 8ի եվրօքալը վէ տիկէրլերի տախի եէբլիհէն միւրեքքէպ օլմագ իւզրե 708 քիշիլիք պիր գուվվէթ իմտատիյէ պուլմըշտը քի, մումիւէյհ հոկտեմբերտե թէքքար հիւճում պաչլայարագ, գարբշգլըզ չըգարանլարը թարումար էյլէմիշ իսէ տէ, միւսատէմէ էնանսընտա բիւֆէգասընտան 4 զապիթ թէլէֆ օլմուշ տբր։

«Սթօգը իտամ իթտիկինտէն տօյայը մուհաքէմէ իտիլմէք իչիւն 2 այա գատար Պօմայա կէլէճէք օլան մումիւէյհ եիւզպաչը Լիւթերէ Պրիւքսէլ ավօգաթլարընտան Մ. Լէյշոնկն վէքիլ թային օլունտրզը, կազէթալարտա օգունմըշ տբր։»

Սբնբբ Է-Ռ-Լբէրբրբ Դ-ոդրեկ օլունբբ Էբն.

Պիլբեմէլէ սբնբբ խասթալբզալբբ իլէ նիւզալ էլէթինէ տտբբ քիթապ չէքլինտէ ուճագ պիր բրսալէ։

Գալաթատա Դարաքէօյտէ Մ. Ս. Գասթրիտէսին էնգախանէսինտէ մէճճանէն Թէվզի վէ ԷԹա օլունուբ։

)(177)(

ԲԱՐԱՆԸՆ ԳՈՒՎՎԷԹԻ

ՄԻՒԷԼԼԻՖԻ — ՄԻԹԷՐՋԻՄԻ

ՇԱՐԼ ՄԷՐՈՒՎԷԼ — ՌՆՏՈՆ ԱԼԻՎ

—Իսթէր սէօյլէ իսթէր սէօյլէմէ, իչին նէ օլուղընը անլայօրում։ Պու գըզըն պուրատա իգամէթ իթտիյինի խապէր ալմըշլար վէ պուրայա գատար կէլիպ գըզը այըրմըշլար, պէն իսէ սանա էմնիյէթէն օ պիչարէյի պուրայա կէթիրմիշ իտիմ։ Սէնի՞ տէ մի պայտան չրգարարլար։ Հիչ չիւպհէ եօգ, սէնի տօղրու պիր տատամ տէյու պէլլէմիշ իտիմ։ լաքին սէն տէ կէօրիւնիւր քի բարայա տայանամամըշսըն։ Լաքին պու էթթիյին նէ գատար պէօյիւք խապաէթ օլտուղընը պիլիյօ՞րմըսըն։ . . . Էօյլէ սէֆիլ պիր գըզը . . . ախէրե սաթմագ . . . Թէսլիմ իթմէք . . . հայտէ պագալըմ հիչ օլմագտա վուգուի հալի տօղրուճա հիքայէ էթ տէ պիլիյիմ։

—Հագիգաթը հալ նէսէն իպարէթ օլտուղընա վագըֆ տէյիլիմ քի, սիզէ հիքայէ իտէյիմ, Մարքի։

—Եալան սէօյլէյօրսըն։

—Նէմին իտերիմ քի տօղրու սէօյլէյօրում։

—Պու գըզը պիր տուղաղա պիւլիւրմիւլլէր տիր։

—Հիչ չիւպհէ եօգ։

—Կէօրմի՞ւն միւ քի, հէր չէյտէն խապէրտար ըմըշսըն։

Պիչարէ Ժէրոմ գան Թէրլէմէքտէ իտի։ Զարէօր Թիւքէնիպ, վէ Մատամ Բիօթը Պարանտան իւք տէֆա ալմըշ օլտրզը օն իւչ պին ֆրանգը կէօզիւնինէ էօնիւնէ տէ՝ իրէ՝ ինչ՝ ինչ՝ տէ՝ ինչ՝ տէ՝ ինչ՝ տէ

ԹԷՎԱՀԱՅԹ

Շուրաի Տէվլէթ Մուհաքէմաթ տարէսի ազաօրնան սատ. Մուսթաֆա Զաֆէր պէյ էֆ. հազրէթլէրինէ Թէրքիէնի բիւթակի ուլէա սընջքը էվվէլի.

Շէհր Էմանէթի սէր միֆէթիչի սատ. Օսման էֆ.յէ Թէրքիէն բիւթակի ուլէա սընջքը սանկի,

Տիյարպէքիր վիլայէթի վալի մուավինի իզզ. Վակէրի էֆ.յէ Թէրքիէն բիւթակի սանիյէ սընջքը միքթէմալիզի թէվֆիկ պույրուլմըշ տը։

* * *

ՆԻՇԱՆ

Թահրիրաթը Խարիճիյէ սէր խալիֆէսի սատ. Եուսուֆ պէյ էֆ. հազրէթլէրինէ Թէպարէն Ընճի Մէճլիսի,

Կիրիա վիլայէթի էվգաֆ մուհասէպէճէսի իզզ. Իզզէթ էֆ.յէ Յինճի Մէճլիսի,

Ֆրանսա տէվլէթի Թէպասընսան վէ միլէթպէրանը Թիւճարատան Մ. Մորիս Վէյսթերինէ Յինճի Մէճլիսի,

Տէօրթունճի (Էրզրնկան) օրտուի Հիւմայունա մէնսուպ բէտիֆ 61ինճի պասյրն իքինճի ենչի Խան Թապուրը պինպասրը բրիֆ. Սաֆվէթ էֆ.յէ Կիւնճի բիւթակէսէն Օսմանի նիշանը զիյանլարը իհսան պույրուլմըշ տը։

ՇԻՏՏԷԹԼԻ ՊԻՐ ՖՈՒՐԹՈՒՆԱ

Աւսթրիանը էքսէր Թարգիլարընտա վէ պախուսուս Կալիցիա սէվմէյէրինտէ գրյ ֆէվգէլատէ պիր չիտտէթլէ իճրան հիւքմ իթմէքտէ օրուպ, գարլարըն չիտտէթինտէն պիր չօգ մահալլերտէ չըմէնտրֆէր խաթթարը միւնգաթի օրտուզը՝ վարիտ օյան պիր թէյէկրաֆտան անայշըլմըշ տը։

Պրիւեան չէհրինտէն չէքիլէն պիր թէյէկրաֆտա, ճումատա երթէսի վէ բազար կիւնլերի թօֆիստիրտէ դայէթ չիտտէթլի պիր ֆուրթունա հիւքմֆէրմա օրարագ, լիմանտա պիր չօգ վաբօրլարը զայրնա սէպէպ օլտուզը, վէ պու երիւգտէն լիմանճա վուգու պուլան խատրաթ 30,000 լիրատան ֆազլա օրուպ, նուֆուսճա տախի պիր խայր թէյէֆաթ վուգուզ զանն օրունտըզը խապէր վէրիլմիշ տիր։

ՄՈՒՀԱՌԷՄԷ

Պազգա պաշգա խմիլը վէ գրյաֆէթլէր թագընարագ, մուխթէլիֆ օթէյլերտէ եաթըպ յունըն պունըն բարա վէ էյեասընը սրրգաթ իթմէքլէ միլթէրհիմ պուլընան Պէյօղլունա սաքին գօնեագ թիւճճարը եունան թէպասընսան Բանայօթ Մօրիքի նամ յախսըն մուհաքէմէսի տուն Յէրատատէթ Պիտայէթ մահքէմէսի պիրինճի ճէգա տարիրէսին տէ բուլէթ օրունմըշ տը։

Իսթիմա գալընան յահիլլերին իֆատէսինտէն անայշըլմըշընա կէօրէ, մէրգում Բանայօթ կէչէն դեկտեմբրին 22ինճի ճումատա կիւնիւ ագշամը Միրքէճի ճատէսինտէ Կրանտ Օթէլէ կիտրէք, Միխայ նամընտա պիրինին բանթալօնընն ճէպինի գաբըշըրմըշ, վէ Պիզանս օթէյինտէ սէ յարգա իլէ կիտրկ թէմիսթօգինին բարասընը չամըշ, վէ Տիմիթրի նամըյա Մարիցա օթէյինտէ եաթարագ Մահիտ պէյին եէյէկի ճէպինտէն 3 լիրա, 3 չէրեկ լիրա վէ 12 բուպիյէ ալթունըյա 5 մէճիտիյէ վէ մէօհրինի սրրգաթ իթմիշ, վէ Պէյօղլունտա Թէքէպալընտա Բէթհէրսպուրկ օթէյինտէ Թիւճճարատան Միչօտաքինին բանթալօնը ճէպինտէն 3 մէճիտիյէյէ սաաթ վէ գօրտօնընը աչըրմըշ, վէ Եօգկատը Զիչիհանէն ճէպինտէն տախի պիր ալթուն սաաթ վէ 22 ղ. վէ պիր քէհրիպար աղզըլըզընը չամըշ, վէ Թէոդոս նամըյա Օսմանիյէ օթէյինտէ եաթարագ Մէրվիլի Գարիճիինին 7ղ.ըյա տիկէրլէրինին 120 ղ.ընը վէ էրինէ Մարիցա օթէյինտէ միչթէրլէրտէն պիրինին բարա չանթասընի սրրգաթ իթմիշ, վէ սրրգաթ գասընըյա պազը օտաբարը գաբուլարընը գարըշարմըշ օլարզը մահքէմէճ Թէհագուդ իթտիկինտէ, մէրգում Բանայօթ Մօրիքի՝ ճէզա Գանունամէսինին 222ճի մատէսի մուճիպինճէ 8 այ միւատէթլէ հապս օլունմայա մահքիմ օլմուշ տը։

* * *

Մաթպաաճը ճէմալ էֆ.նին Թէվտի էյլէտիկի էտէվաթը քէթմ իտուպ էմնիյէթի սուի իսթիմալ իթմէսինտէն տօյայը մաղնունայէյհ օյան քիրիտճի Այէքսան ազանն 2 այ հապսընա, վէ էտէվաթը մէկքիւրէնին պէտէլի օյան 150 լիրաճրն Թազմինինէ տարիր Տէրսատատէթ Պիտայէթ Մահքէմէսի ճէզա տարիրէսինտէն սուտուր իտէն հիւքմ գանատթ իթմէյէրէք, մէրգում Այէքսանազա թարաֆրնտան իսթինաֆը տալա օլունմըշ տը։ Տիւն խսթինաֆը ճիւնհա մահքէմէսինտէ ճերէյան իտէն մուհաքէմէ նէթիյէսինտէ, ճէմալ էֆ. էյէ մէրգում Այէքսան ազա պէյինինտէ Թիճարէթ Մահքէմէսինտէ մուհաքէմէ ճերէյան էյլէտիկի վէ պու պապատ տախի պիր գարար վէրիլտիկի՝ եազըլան իլամատքի Թարիխլերէն անայշըմազլա, պիտայէթէն վէրիլէն հիւքմ ֆէսխ օլունարագ, մէնը մուարազայա գարար վէրիլմիշ տիր։

* * *

Զիմմէթինէ միրի մալի կէչիրմէսինտէն տօյայը մաղնուն օյան Նիկոտ սանընզգ էմինի սապզգը Անտոն Ֆիքրի էֆ.նին պու քէրրէ իճրա օլունան ալէնի մուհաքէմէսինտէ, զիմմէթինէ կէչիրտիկի մէպալիդին քէֆիլլերընտէն ալընմասըյա պէրապէր քէնտիսինին տէ 4 այ միւատէթլէ հապսընա հիւքմ օլընտըզը՝ մահալլինտէն Սոլոմ կազէթասընա եազըլըյօր։

ԲԺԻՇԿ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏԱՆԵԱՆ

(Պէտան պէյ)

(Տէ-Ռէյ Նէ-ԼէՒՒՒՆ ՊԷՎՄ Վէ ԷՒԼՈՄ)

Մեսրովպ Թաղիադեանցն, Հնդկահայուն սոխակը, կը գրէր Պէտան պէյի Լոնտոն ժամանիլն յետպես.

«Ուրիշ ազնիւ երիվարք՝ յորոց երկուքն են մատակ նժուգաց, առաքեալ ի բարձրագոյն Բդեշխէն Եգիպտոսի առ Նորին Բրիտանիկ Մեծութիւնն ընդ խնամակալութեամբ Բժիշկ Բիդանայ Հայկազնոյ՝ հասին ի Լոնտոն»։

Թէ ի՛նչ վարձատրութեան արժանացաւ յետոյ Պէտան պէյ, յայտնի չէ մեզ։ Այն պաշտօնը կատարելէն վերջ, վերադարձին Իտալիա երթալով կայցելէ Վենետիկի Մխիթարեանց Վանքը, որուն հետ շատ տարիներէ ի վեր սերտ սիրով եւ յարաբերութիւններով կապուած, օժտած էր արդէն անոր Թանգարանը Բնապատմական հազուագիւտ նուէրներով եւ Եգիպտական հնութիւններով։

Իւր այցելութեան միջոցին Ռափայէլեան վարժարանն ալ երթալով, աշակերտներուն կ'ուղղէ ուսումնասիրական խօսքեր, զորս «Բազմավէպ» հրատարակեց ի ժամանակին։

Պէտան պէյ 1847ի վերջն Եգիպտոս կը դառնայ եւ կ'արժանանայ աւելի բարձր պաշտօնի. կ'անուանուի գլխաւոր բժիշկ Եգիպտական բանակին, եւ այն պաշտօնով 1848 Օգոստոսին կ'ընկերանայ իշխան Իպրահիմ փաշայի, որ իւր Հօրը Մէհմէտ Ալի փաշային յաջորդելով կ. Գոլիս կուգար Փոխարքայական իշխանութեանը կայսերական հրովարտակը առնելու։

Պէտան պէյի հետ նաեւ Նուպար պէյ՝ այսօր Նուպար փաշա, կ'ընկերանար Նորընտիր Փոխարքային, որ վերադարձին գժբախտաբար ծանրապէս հիւանդանալով, հակառակ Տօքթ. Պէտանի բժշկական ճարտար խնամքներուն՝ չի կրնար բժշկուիլ եւ 1848 Նոյեմբերին կը կնքէ իւր կեանքը. զոր մեծամեծ գործերով ունենալով յառաջ կը բերէ։

Այսու ամենայնիւ, մեծ պատիւ է այն Պէտան պէյի հանճարին, որ ոչ միայն բժշկական գիտութիւններով զարգացած էր, այլ եւ տնտեսագիտական եւ պատմական խորին հմտութիւններով, որպէս կը գրէր Ա. Այվազեան, Պէտան պէյի համառօտ կենսագրութիւնն հրատարակած պահուն։

Բացի բժշկական եւ պատմական ծանօթութիւններէն, Պէտան պէյ տեղեակ էր նաեւ շատ լեզուներու, մայրենի բարբառին քաջահմուտ էր, դիտէր գաղղիերէն, անգլիերէն, իտալերէն, արաբերէն եւ թուրքերէն, եւ մասնաւոր սիրով կը մչակէր հնագիտական ուսումը, որուն արդիւնք են այն ամեն նուէրները՝ զորս ըրած էր ժամանակին Վենետիկի Մխիթարեանց Թանգարանին։

Այս նուէրներուն մէջ կը գտնուէր, կըսէ Ա. Այվազեան, 700 տարուան ասկերչական ազգային հնութիւն մը, որուն վրայ Սաղմոսին քանի մը տուներ կայսրուէր։ Պէտան պէյ կ'ըսախպուէր հետեւիլ իւր հօրեղբօրը, կը թողուր Եգիպտոսը, կը հրաժարէր իւր փայլուն ասպարէզէն, իւր բարձր պաշտօններէն, եւ 1852ին կուգար կ. Պոլիս, ուր կը հաստատուէր վերջնականապէս։

Պէտան պէյի Եգիպտական կեանքը, որ 20 տարիէն աւելի տեւած էր, կը վերջանար այսպէս այս թուականին, եւ կը սկսէր Բիւզանդական կեանքը, որ տարբեր առաջինէն՝ եղաւ բոլորովին ժողովրդական։

Իւր բնակավայրն էր Օրթագիւղ, ուր կը բնակէին այն ատեն երեւելի ազգայիններ, ուր կը բնակէր նաեւ ծերունին Մանուէլ բժիշկ Շայէեան։

Հոս Պէտան պէյ կը պարապի ազատ բժշկութեամբ, որուն մէջ համբաւաւոր կը հանդիսանայ իւր ճարտարութեամբը, անշահախնդրութեամբը, մանաւանդ անսնման աղքատասիրութեամբը, որով Եգիպտոսի մէջ արդէն մեծ համբաւ հանած էր եւ մինչեւ այսօր կ. Պոլսոյ մէջ զովութեամբ կը յիշատակուի։

Եգիպտոսէն հեռու ապրելով ալ, միշտ յարաբերութեան մէջ կըլլայ Եգիպտացի իշխանազուններուն եւ երեւելիներուն հետ, այնչափ որ անոնցմէ շատերն երբ ամառը Վոսփորի փափուքը գային անցընել, չէին մեկներ առանց Պէտան պէյի բժշկական խորհուրդներն ստանալու։

Իւր բժշկական բարձր դիրքով կ. Պոլսոյ մէջ կը մասնակցի ազգին գործերուն՝ Սինապեան Դասպարի, Տավուտեան Յակոբի պէս բժիշկներն եւ ուրիշ երեւելի անձնաւորութիւններ գործակից ունենալով իրեն։

1861 փետրուարի 25ին նախապատուաձայնով կը մասնակցի Կաթողիկէական Հայոց Պատրիարքական ընտրութեան Ընտ. Ժողովի, ինչպէս նաեւ «Ժողով Ազգային Կրթութեան» անուն բարեգործական ընկերութեան, զոր Գերեզ. Հասուն Կաթողիկոսը կը հաստատէր նոյն թուականին։

Միեւնոյն տարին Ազգթն Մկրտչի հետ կընտրուէր Ատենապետ Համազգային Բարեգործական Ընկերութեան, որ 1848ի համանուն ընկերութեան պէս կը հաստատուէր 1860ին, եւ որուն «առանց կրօնի եւ վիճակի խարութեան ամէն հայազգի կրնար բաժանորդ ըլլալ»։

1863ին 1868 սերտ մասնակցութիւն կունենայ Հասունեան եւ Հակոնեան՝ ամ վէճերուն, եւ կուսակից ըլլալով վերջիններուն, հակառակ Տօքթ. Դասպար պէյ Սինապեանի՝ որ առաջիններուն պարագլուխներէն էր, նշանաւոր կը հանդիսանայ։

1863-66 տարիներուն, Օրթագիւղի Ս. Լուսաւորչեան Վարժարանի Տեսչութիւնը կը կատարէ մեծ անձնուիրութեամբ եւ արդիւնաւոր յարատեւութեամբ, եւ 1870 մարտին Տօքթ. Յակոբ Տավուտեանի հետ կը մասնակցի իւր հաստատութեան ազգային խնդիրներուն լուծման համար կազմուած ժողովներուն, որոնց մասնակցութիւնն հոս թուել աւելորդ կը համարիմ։

Այսպէս տարիներուն մէջ երեք անգամ առիթ կունենայ Եգիպտոս երթալու, նախ՝ 1859ին իւր հօրեղբօրն Արթին պէյի հիւանդութեան առթիւ, երկրորդ անգամ 1863ին Տիկին Արթին պէյը դարմանելու, եւ վերջապէս երրորդ անգամ 1870ին, կազդուրելու իւր անձնական առողջութիւնը, որ 1869ին թոքատապէ մը մեծապէս խանգարուած էր։

Այս զանազան ճամբորդութիւններուն մէջ Պէտան պէյ մեծ գոհունակութեամբ կը տեսնէ գործադրութիւնն այն ծրագրին, զոր Ազգքանդրիոյ նաւահանգստին քարափներու չահագործման մասին պարտաւած էր 1850ին, եւ որուն մէջ հրաշալի կերպով կը գուշակէր այն նաւահանգստին ապագայ մեծ վաճառականութիւնը, ինչպէս կը գրէ Նազարեան փաշա Ազաչըրպանան։

Ո՞րչափ ճշմարիտ է եղեր Պէտան պէյի գուշակութիւնը։ Ազգքանդրիոյ նաւահանգստին քարափներուն մենաշնորհը, հայ հանճարի յղացում եւ ծնունդ, այսօր կը պատկանի օտարազգիներու եւ մեծ արդիւնք յառաջ կը բերէ։

Այսու ամենայնիւ, մեծ պատիւ է այն Պէտան պէյի հանճարին, որ ոչ միայն բժշկական գիտութիւններով զարգացած էր, այլ եւ տնտեսագիտական եւ պատմական խորին հմտութիւններով, որպէս կը գրէր Ա. Այվազեան, Պէտան պէյի համառօտ կենսագրութիւնն հրատարակած պահուն։

Պու զաթը մրչհթէրէմ միւսահապէթինտէն պաշգա պիր չէյ պիլմէյիպ, անճագ քիլիսէ վէ մէքթեպտէն պահս իլէ միլթէյզզիդ օլուր իսի, վէ պիր գաչ սէնէտէն պէրու միլէթմիզ մէքթեպլէրինին իրատլարը թէտէնին իսմիշ օյմասընտան Նաշի մէմլէքէթիմիզին էն միւթէպէր սօգաղընտա պուլընան վէ վէրտանէ հայնտա գալմըշ օյան էպէնտիլերի հէտմ իլէ մունթազամ պիր իրատ մէյտանա կէթիրմէկէ արզու պէյան իսէր իսի, վէ ալկէր իլք պահարատա պէրաի թէտաՐը հայատատ արձանագրուած էին, եւ զոր 1867ին Գէորգ Դ. Կաթողիկոսը Կ. Պոլսէն Էջմիածին մեկնած ժամանակը գնել ուզած եւ չէ յաջողած։

Գրեթէ քառորդ դար մը իբրեւ բժիշկ գործելով Կ. Պոլսոյ մէջ, ուր Տօքթօր Սէրվիչէնի, Սինապեան Դասպարի եւ այլոց հաւասար դիրք մ'ունեցաւ, Պէտան պէյ 1876 կամ 77 թուականներուն՝ ալ յոգնած եւ հիանդ՝ կը թողու իսպառ իւր ասպարէզն եւ կը մեկնի կառանձնանայ Մարմարայի «Բրինկիբօ» կղզին, եւ հոն 72 տարեկան հասակին, 1882 փետրուարին կը կնքէ իւր կեանքը, թողով մանչ մը եւ երկու աղջիկ զաւակ՝ որոնց մին հարսնցած է հայածին—օտար բժշկի մը։

Իւր երկարատեւ ասպարէզին մէջ բարձր տաղանդն այլ եւ այլ պատուիրանքներ գնահատուելով, պատուուած էր ինք զանազան պատուանշաններով, որոնց մէջ նշանակելի են Գաղղիական «Լէժիոն ա'Օնէօր»ը, Օսմանեան «Իֆթիխարի»ը, ինչպէս նաեւ Քանանայապետական, Աւստրիական, Իտալական եւ Բրազիլական կառավարութեանց կողմանէ չնորհուած պատուանշանները։

Իւր մարմինը մեծ չքով եւ հանդիսաւոր յուղարկաւորութեամբ թաղուած է Կաթուղիկեայ-Հայոց Բերայի Ազգային գերեզմանատունը, ուր իւր գաւակները մօտ ժամանակին անոր յիշատակին պիտի կանգնեն փառաւոր մատրան։

ՏՕԳԹ. ՎԱՀՐԱՄ Ե. ԹՈՐԳՈՄԵԱՆ
(Հանդէս Ամսօրեայ)

Իզմիրին Աբէ-Եէլա Մամալ բիսալէսինին իսթաբը մախսուսա տը։

ԿԱՐԵՒՈՐ ԱԶԴ

Հակառակ Խմբագրութեանս փափաքանաց, մեր Կ. Պոլսոյ Գործակալ Մեծ. Նշան էֆ. Պէրպէրեան հրաժարած լինելով մեր Թերթի գործակալութեան պաշտօնէն՝ գանազան իրաւացի պատճառներով, կտիպուինք ծանուցանել մեր Կ. Պոլսոյ այն բաժանորդաց որ ցարդ Պէրպէրեան էֆէնտիի միջոցաւ կրստանային Թերթերն, թէ՝ ներկայ շրջանէս սկսեալ՝ ուղղակի խմբագրութենէս պիտի ստանան զանոնք, եթէ բարեհաճին կանխապէս ուղարկել Ֆրանսական կամ Աւսթրիական Թղթատան միջոցաւ, ԿԱՆԽԻԿ, 17 ֆրանգի Մանդա-Բոյ մը, որոշակի նշանակելով իրենց հասցէն և յայտնելով միանգամայն թէ ո՞ր Թղթատան միջոցաւ աւելի դիւրութեամբ կրնան ստանալ իրենց Թերթերն։

Նոյնպէս կը խնդրենք մեր Կ. Պոլսոյ բաժանորդներէն որ հաճին իրենց անվճար մի կամ մի քանի տարուան բաժնեգիններն Պէրպէրեան էֆէնտիի վճարելու։

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
3—2

ՄԷՔԵԱԹԻՊ

Վարնատան յունվար 11 Թարիխիլէ մաթպասմզա կէնտերիլէն պիր մէքթուպ տը։

Կազէթանզրն 3186 նումէրօրու վէ 26 դեկտ. 1895 Թարիխի նիւսխէսինտէ Մ. Սարգիսեան իմզասը իլէ միւթէվէֆա Հաճի Նաշիտ ազանն վէֆաթընտան տօյայը պիր Թասազիյէթնամէ միւթալէա օյունտու։ Միւթէվէֆան մումաիլէյհ համիյէթմէնտանը միլլէթտէն օյընը ճիւմլէյէ մալիում օյտուզընտան, պուրատա թասատատանա լիւզում կէօրմէյիզ։ ըզհար օլընան Թասազիյէթէ հիսպէտար օյընըզմըզ պէյանընյա իքթիֆա իթմէք իսթէրիմ։ Շէօյլէքէ, միւթէվէֆա Հաճի Նաշիտ աղայը բէք եազընտան Թանըլըպ պուրատա օյտուգճա վէ խուսուսի իլէ պիր սէնէտէն միւթեճավուզ կիւզէրան իտէն կիւնլերին պէօյիւք դէսմընը պիրիքաք կէչիրմիշ իտիք։

Պու զաթը միւհթարէմ միւսահապէթինտէն պաշգա պիր չէյ պիլմէյիպ, անճագ քիլիսէ վէ մէքթեպտէն պահս իլէ միւթէյզզիդ օլուր իսի, վէ պիր գաչ սէնէտէն պէրու միլէթմիզ մէքթեպլէրինին իրատլարը թէտէնին իսմիշ օյմասընտան Նաշի մէմլէքէթիմիզին էն միւթէպէր սօգաղընտա պուլընան վէ վէրտանէ հայնտա գալմըշ օյան էպէնտիլերի հէտմ իլէ մունթազամ պիր իրատ մէյտանա կէթիրմէկէ արզու պէյան իսէր իսի, վէ ալկէր իլք պահարատա պէրաի թէտաՐը վի Վիէննայա կիթմէք իւզրէ պու թարաֆա կէլէճէք օյուր իսէմ, պէյէնտիկիմ կիպի էպէնիլերը ինչա իթտիրիպ ֆիմապատ մէքթէպլէրի չու միւզայիգա պէնիյէսինտէն գուրթարմագլա արզումա մուվաֆֆագ օյուրում. եօգ ճէնապը Մեվլա միւսաատ իթմէզ իսէ, պու խուսուսս իչիւն քեաֆի մրգատար մէպլաղ մաթլուպաթըմը էզճան ու տիլթերը իթտիկիմի իյճապ իտէն զաթլարա վէ պախուսուս Թաղ. Խորհուրդ ազայարընտան պազրընա պէյան էյլէտիմ» տէյու մահրէմանէ սէօյլէտիկի կիպի, սօն կիւնլերտէ պիր գաչ կիւն էվինտէ գալմաղա մէճպուր օյտուզընտան, մէգքիւր Թաղ. Խորհուրդն Ատենապետինի եաթաղը եանընա տավէթ իտուպ, չու արզուսընը մուսիրրանէ Թէէքիտ, վէ մուճիպինճէ հարէքէթ իթմէսինի բէճա վէ Թավսիյէ էյլէտիկինի՝ քէզա միւթէվէֆիպ մումաիլեյհ՝ պուրատան միւֆիրէգաթընտան պիր կիւն էվվել մահրէմ օյարագ պէյան էյլէմիշ տիր։ Հէման ճէնապը Հագգ միւթէվէֆանընն ագրապա վէ թեալլուգաթընա թէսլիյաթը սամէտանիյէսինի իհսան պույուրտը։

* * *

ՃԷՐՂ, ԳԱԶԱ ՎԷ ԷՄՍԱԼԻ

Պապը Զապթիյէ էլպիսէ միւթէհհիւտի Ղաֆֆար էֆ.նին պինանընտա չալըշան 60 եաշընտա պիր Բում ամէլէ տիւն Մահմուտ Բաշատա Մէհկէնէ սօգաղընտա ֆիւճճէթէն վէֆաթ իթմէքլէ իտիլէն մուայէնէտ մէրգումը՝ գալպ խասթալըզընտան վէֆաթ իթտիկի անայշըմըշ տը։

—Պէյօղլունտա Տօղրու Եօլտա Գօլմպ նամ գագինօրն միւսթէհիլի Թանալ վէ Միխալ նամ չախսյար՝ քիրա իլէ օթուրտրգլարը տիւքքեանը սիկուրթայա գօյարագ գաստէն եանկրն պրագմաղա ճիւրաթ իթտիլէրինտէն, մէրգուման ճինայէթլէ իթհամ օլընարագ էվրագը տավա՝ Տէրսատատէթ Իսթինաֆ միւատատի ումումիլիկինէ իրսալ օլընմըշ տը։

—Պէյօղլունտա Այնալը Զէյմէտ սաքինէ պիր Բում գասարընը էվվինէ բազար երթէսի կէճէսի խըրսզ կիրերեք պիր Թագմ զիգզյմէթ էյեա չալմըշ տը։ Զապրթաճա իճրա օլընան թահգիգաթտա խըրսըզլըզը՝ սըչարատան տէյիլ իչէրտէն վուգու պուլտըզը անայշըլմաղա, ուշագ եանի տերտեսթ օլընմըշ տը։

—Պահարիյէտ թուղա հարմանլարընտա ամէլէլիք իտէն Մուշը Ալի էվվէլքի կիւն հարմանտա բիչիրմիշ օյտըզը ֆասուլեայը թէնճիրէ իլէ աչընա գօյուպ կէօթիւրմէքտէ իքէն, եօլտա թէնճիրէ տէվրիլիպ, մէրգումը պօղազընտան աչաղը գայնար սու տէօքիլէրէք գօյուլյա կէօյսիւնտէն թէհլիքէլի սուրեթտե հայնանմըշ տը։

—Պու սապահ սաաթ 2 պուչուգտա Իւսկիւտարատան հարաքէթ իտէն Շերքէթ վաբօրը քէօքրիւյէ եանաչարզը սըրատա եօլճուլարտան պիրիսի տէնիգէ տիւշմիշ իսէ տէ, անիտէ հալաթ աթըլարագ մէրգում սալիմէն գուրթարըլմըշ տը։

ՄԻԻԹԷՖԷՐԻԳԱ

Սիվաս վիլայէթի վալի մուավինի լիկենէ թային օյունան Իզմիր մէրքէզ միւտատիի ումումի մուավինի սապզգ իզզ. Արիսթիտի էֆ. մէրքէզը մէմուրիյէթը ճէֆտիտէսինէ միւթէվէճճիհէն Իզմիրտէն եօլա չըգմըշ տը։

—Ալէքսանիա իմբէրաթօրը Իքինճի Կիյեօմրն եէվմը վէլատէթինէ թէսատիւֆ իտէն յունվարրն 14ինճի կէչէն բազար երթէսի կիւնիւ Իզմիր վալիսի իւպֆ. տէվ. Բեամիլ բաշա հազրէթլէրի՝ ըէսմի էլպիսէսինի կիյերէք Ալէքսանիա գօնսօլօսանէսինէ ազիմէթլէ ըէսմը թէպրիքի իյֆա իթմիշ տիր։

—Իզմիրտէ վուգու պուլան գարֆրմունտաը պիր գաչ կիւն չիտտէթինի թէսքին իթմիշ իտի իսէ տէ, ախիրէն երինէ չիտտէթլէնէրէք քիւլլիյէթլի գար եաղըլ էլան տէվամ իթմէքտէ տիր։ Մեկան իւլ հարարէ զերօտան ալազը 3-4 կէօսթերմէքտէ տիր։

—Ալաթինի պիրատէրլէր՝ Սէլանիքտէ ուն վէ սարէ էօյիւթմէք իչիւն թէէսիս իթտիքլերի ֆապրիգանըն թէվսիի տարէ մուամէլէթը իչիւն պիրանօնիմ չիրքէթի թէչքիլի հագգընտա իսթիյազ իսթիտա իթտիքլերինէն, Շուրաի Տէվլէթճէ վագը օյան թահգիգաթ խեթամա երտիկի իչիտիմիշ տիր։

—Պիր հէյէթը սրհհիյէի ֆէննիյէնին պիր գաչ կիւնէ գատար Հիճազա կէօնտերիմէսի մուգարրէր պուլընմըշ տը։

—Տէնիզլի հէյէթը տալիյէսի հագգընտա պազը մաարուզաթը հավի օյարագ բէտիֆ գօմանտանը սատ. Էտհէմ բաշա հազրէթլերի Թարաֆընտան մագամը Սատարէթ Թագտիմ օլընան լայիհա իւզերինէ քէյֆիյէթ տերէսթը թէտգիգ պուլընմըշ տը։

—Սարը հումմա իլէ գօլէրյա գարշը օյմագ իւզրէ իճատ էյլէտիկի պիր նէվ իլաճըն ասաքիրը Շահանէ իչիւն Թատմիմը իսթիմալի Օսպօրն չէհրինտէ մուգիմ Մ. Իվանս Թարաֆընտան մագամը Սէրասքերիյէ Թէքլիֆ օլընմըշ իսէ տէ, իլաճրն Թէրքիզաթը նէտէն իպարէթ օյտուզընա տարի սարահաթ վէրմէք իսթէէմիտիկինէն վէ Թէրքիզաթը պիրինէմէյէն պիրիլաճրն գուլլանըմասը մէմնու օյտուզընտան, վագը օյան իսթիտանընը բէտտինէ գարար վէրիլմիշ տիր։

—Ագաէնիզտէ սիւնկէր ավամագ իւզրէ, սգաֆանտը մարինտը գուլլանըլմասընըն մէնի իչիւն ԹԹԻ-խազ իտիլէն Թէտապիր՝ Եունանիսթանտա տախի մէվգբի Թաթպիգէ գօնուլմուշ տը։

Իչիտիլիկինէ կէօրէ, պու խուսուստա իճապ իտէն Թէտպիրլերին վէ մաքինալարըն մէնինի իսթիրհամ իթմէք իւզրէ, Գալիմոզ ատտասը էհալիսի Թարաֆընտան պիր գրթա արզուհալ գալէէմ ալընտարագ, խաքիբաի Շահանէյէ արզ օլընմագ իւզրէ Սուսամ Թարիգիյէ Տէրսատատէթ կէօնտերիլտիկինտէն, խայրի սէնէտէն պէրու պիր չօգ չիքայէթլերէ սեպպիյէթ վէրէն յու հալին եագընտա իզալէ իսիլէճէկի մէմուլ պուլընմըշ տը։

—Լիմնի ատատարընն Բրագա գարիյսինտէ քեանի Այ Տիմիթրի նամ Բում քիլիսէսինին խարապիյէթինէ մէպնի, երգաբերլեպ եէնիտէն վէ տահա պէօյիւք օյարագ ինչասընա միւսատատի Սէնիյէ երգան պուլըրմըշ տը։

—Ինկիլթերա գրալիցասը Վիգ-Թորիա հազրէթլերինին տամասը բրենս Հարրի տը Պաթէմպերկին վէֆաթ իթմէսի հասէպիյէ, Սօֆիատա 6 կիւն մաթէմ թութուլմասընա գարար վէրիլմիշ տիր։

ՏՕԳԹ. Կ. ՕՐՄԱՆԵԱՆ

Պէյօղլունտա Աղա սօգաղընտա (Գրուսա սօգաղընրն սաղ ճիհէթիտէքի Ընճի եան օգազը) 1 նօմէրօրը Թեսավիխանէյի մախսուսընտա հէր կիւն էօյլէնտէն սօնրա ալաֆր. տաաթ 3էն 5է գատար բաղաթ գալուլ իթմէքտէ տիր։

Բէզգ հէր կիւն էօյլէնտէն էվվել ալաֆր. սաաթ 10ատն էօյլէնտէն սօնրա սաաթ 2յէ գատար՝ Սթամպօլտա Մանանի էճզանանէսինէ միւրաճաաթ իտէն խասթալար Թէտավի օլընմագտա տըրլար։

Կէրեք Սթամպօլ վէ կէրեք Պէյօղլընտաքի Թէտավիխանէյէրինտէ էյէքիրգ իլէ տախի Թէտավի իճրա օլընը։ 15

ԼԷՍԻՎ ՏԻՒ ԺԷՆԻ

Պէօչէ-ի էէօնմա

Պու Թօղ իլէ տապունսուզ, քիլսիզ, սօտասըզ, ազ վագթ, ազ աթէչ, ազ սու վէ ազ զահմէթ իլէ չամաչը երգանընը։

Մաթպատա հրուֆաթը վէ ավթօկրաֆ Թաչարը, մատէն, ալթուն վէ կիւմիւշ Թաղըմլարը Թէմիզլէնիր, Թահտա սիլլինիր, մաթպախ պուլաչըլարը երգանընը։

Տէրսատատէթ վէ վիլայաթը Շահանէտ տճէնթիլիք արզու իտէնէր՝ աթիտէքի տարէսէ մէքթուպ եազապիլիրլեր։

Տէրսատատէթ վէ ուսում Թիւքի Ասիա իչիւն տճէնթէ

Պրուսատա

Ցէվէննէս Ց. Պօտուրեան

ՍԱՕԹ ԵԱՂԸ

Տէրսատատէթ 13 դեկտ. 1885

Մ. Սաօթ վէ Մ. Պօղոս,

Աբֆաթը ըէսմլրէմ հատէպիյէ սիզին քիրէճ վէ սատա իբօֆսօֆթիլի Մօրինա պարգ եազընը Թէճրիպէ իթմէկէ վէսիլիյյա օյամամագտա իսէմ տէ, սարբ աթբպպա Թարաֆընտան վագը օյան Թէճրիպէյէտէն վէ քէրա պիրիմ խասթարատէրիմիզտէ պարզ աթբպպպա իճրա իթտիրտիկիմ Թէճրիպէյէրէն անայշըլտըզընա կէօրէ, սիզին մէգքիւր Թէրթիպինիզ խասթարարքնտան գօլայլըգէա ալընմագտա վէ պիր խայր զէմանատան պէրու ֆէնը Թրպրն իլլու Թէրթիպատ կէօրմիշ օյտուզը սիզճիմիզ մուհասանանի Թէպէյլիսի իթմէքտէ տիր։

Սէր Թարպրը հապզէթը Շէհրիյարի

ՏՕԳԹ. Լ. Լ. ՄԱՎՐՕՅԵՆԻ ԲԱՇՆ

ՊԱՆԳ ՕԹՕՄԱՆ
ԱՆՕՆԻՄ ՇԻՐՔԷԹԻ

Սէրմայէսի 10 միլիոն Ռնկ. լիրա արը

Մէրքէզը իսարէսի Գալաթասա արը

Սթամպօլաս Համիտիյէ ճատատէսինէ թօմանն խանընտա, վէ Գէյօղլունտա Տօղրու Եօլտա 190 նամէրօլը ասիրէտ պիրէր շիւպէսի վար արը։

Լօնտրա վէ Բարիզտէ պիրէր իսարէխանէսի մէվճուտ արը։

Շէյոպէլէր

Ատալիա, Պազտատ, Լիմասոլ, Ռուսճուգ, Ատանա, Պէյրութ, Մէրսին, Սէլանիք, Այտըն, Պրուսա, Նազիլի, Սամսուն, Հալէպ, Շամ, Նիգսէյա, Իզմիր, Իսքէնտէրիյէ, Գոնեա, Ուշազ, Սոֆիա, Էսքիշէհիր, Լարնագա, Ֆիլիպէ, Թրապիզոն, Ինգաբ Գահիրէ, Բորթսայիտ։

Էնհամ վէ բօլիցա սէնէտատը մուգապիլինտէ, մուայյէն պիր վատէ իլէ՝ վէ եախօտ հիսապը ճարի գախտէսինէ՝ իգրազաթ ագա բօլիցա սէնէտատը ազօնթօ էյլէյիպ, մէմալիքը Շահանէտէ վէ մէմալիքը էճնէպիյէտ քահին պէլտէլէր իւզերինէ բօլիցա վէ չէք վէ գրէսի մէքթուպլարը վէ էմրը Թէլէկրաֆի քէշիտէ վէ հիսապը ճարի քիւշատը էսհամ վէ թահվիլաթ վէ եշեան զիգոյմէթ մուհաֆազաղ էյլէսիկի կեպի, մէմալիքը Շահանէտէ վէ մէմալիքը էճնէպիյէտ գուբոն վէ բօլիցա պէտելլերինի թահսիլ, վէ Պօրսատա մուպայէսէ սրբարբէլարը-նը լյգի վէ մէսքիւքաթ պէյ ու ֆիւրուխթ իթտիկի, վէ Պանգը Օսմանիյէ վատէի մուայյէնէ իլէ Թէվֆի օլունան նուգուտ իշլին,

Գիր սէնէ վատէ իլէ Թէվֆի օլընան մէպալիղէ 100ատ 2 պուչուգ, 6 այ վատէ իլէ օլան մէպալիղէ 100ատ պիր պուչուգ, 3 այ վատէ իլէ Թէվֆի օլընան մէպլաղա 100ատ 1 ֆիրիզ վէրիլտիկի,

Սթամպօլտաքի չիւպէնին մուամէլաթը մէպուսութէնէն պաչգա էմթաա իւզերինէ ասախ իգրազը նուգուտ էյլէսիկի, էմանէթէն վէ եախօտ վէճարի ասիյէ օլարագ Թէվֆի օլընան եշեանընն մուհաֆազասընը տերէօճատ իթտիկի,

Գէյօղլունտա քահին չիւպէսինին էմթաա մուամէլաթընան մատատա տիկէր մուամէլաթընն քահֆիէսինի իյիա էյլէսիկի վէ բիացա ֆիյաթը իւզրէ գուրալը Թահվիլաթ, եանի Բարիզ չէհրի օպիկսիոնը, Ռումէլի տէմիրեղ Թահվիլաթը, Եունան բիյանգօը Թահվիլաթը, Բանամա բիյանգօը սէնէտատը պէյ ու ֆիւրուխթ իթտիկի, Սթամպօլ վէ Գէյօղլունտա քահին չիւպէլէրտէ Ռումէլի տէմիրեղ Թահվիլաթընը բրօմէլէրի տախի սաթլարընը, վէ 50 լիրայա գատար օէնէպվէ 100ատ 3 ֆիրիզ իւէ Թէվֆի օլընմադ խթէնէլէն ագէյնի գապալ իթտիկի իլան օլունուր։ 8—2

ԱՆՄԵՂ ԶԲՕՍԱՆՔ
ԸՆԴ ԱՄԵՆԸ 100 ՕՐԻՆԱԿ ՄՆԱՑԱԾ

«Զուարճալի Բաղդացոյց Ընտանեկան» կամ 60 հարցումներու պատասխաններ։

ԳԻՆՆ Է 7 ԴԱՀԵԿԱՆ

ՐԷՍՄԻ ՐԱԲՕԹՕ

Հէմկիսէթը Թրդդիսէ Մուլթիսէ Թարաֆընտան իթա օլունըպ Տերբասատէթ «Թիճարէթ Օսապը կազէթասը»յլա Նէշը իտիլէպ իւզրէ Թիճարէթ էվ Նաֆիս Նէզարէթը ճէլիկէսընէ Թագամիմ գըլէնբդ ֆի 13 Նիսանը էֆբէնճի Թարիխինէ մէդքիւր կազէթա իլէ Նէշը օլընան բէսսի բաօրթօնդն մէՏատրասան միւԹէպան օլաուրը իւզրէ, Պալլբ Բաազբընա միւսքիրութ Թիճարէթինէ իշնիդալ իթմէքատ պուլընան Նիգօլաքի ՄԻհեօթի էֆ Նին իմալ էյլէսիկի գօնեագլար՝ սուրէթը մասասէսատ շայանը Թավէֆ է պուլընմէշ արը։

Ֆելէհգադա 25 մարտ սէնէ 311 Թարիխինէ Թանգիմ վէ Թագամիմ օլընան մէդքիւր բէսի բաօրթօտա պասի ու պէյան օլընմաղը իւզրէ, մուամիլէյհ ՄԻհեօթի էֆ Նին իմալ էյլէսիկի գօնեագլար՝ պիր սուրէթը տագիգատա Թաֆելլ իտիլիպ, պու կիպի մէշրուպաթտա մէվճուտիյէթի ֆէնէնն միւթէկէմ օլան էվասի վէ խասայիսը մանթուպէ էվ հաղ պուլընտաղլարը Թէհգադուգ իթմէշ արը։

Թահլիլլը սաբէ

Մէզքիւր գօնեագլար՝ ֆի 20 Թշշր. էվվել սենէ 310 Թարիխինէ Պալը վալէսի Սէրասքէրիսէ տախի սատատ. Տօգթ. Զէքի բէյա հազրէթլէրինին Թասէրը Նէզարէթլէրինտէ Թահսիլ օլունըպ, 3977 բագգալ իլէ մուբագ Թագամիմ օլընան բաօրթօտա Թէսավվիֆ էմրագ վէ իլէլ զիմնէտա խթիսար պիր սուրէթը մախսուսէտէ Թավվիֆ օլընմշ արը։

Ալէքսէնդր Տարբէի Պէյէնիյէ իլէ Ալէմանիա վէ Ավսթրիա վէ Կունան գօնսօլոսխանէլէրի քիմիակիրի Մ. Աբերի վէ քիմիակիր բրօֆէսօր Մ. Սինկրօս Թարաֆընտան Վերիլէն բաօրթօնդն Խիւլասասը արը։

Նոմէրօ 3900

Տերբասատէթտէ տարի ու խթիհլաք օլընան գօնեագլարը տէֆթէրէ Թահսիլ իտուպ պուլլար միյանընտա հագիգաթէն խալիսկէթէրէրի վէ նաֆիկիյէթլէրի վէ ուրքի իւզրիմտէն իմալ օլունըպ եսկիմէշ օլմալարընա մէպրի ըսյէհան Թագամիտ էլնան վէ իչիմէրէրինին լէզզէթի հասէզմէ, Նիգօլաք ՄԻհեօթի էֆ Նին իմալ էյլէսիկի գօնեագլարը պիր սուրէթը մախսուսէտ եատ օլունմալարը վէ հագիգաթէն մէդքիւր գօնեագլարդն մանուալաը Շարգիյէ արաբնտա միւԹալ պուլընդդլարընան, ուշնալի մանգալիյէյ էրէֆի մուՏիկ օլարդ պէյան վէ իլան օլունը։

14 իլուլ 310

Քիմիակիր Շէհրլիարէ Տօգթ. Ամանի էֆ. Թարաֆընտան իթա օլունան բաօրթօնդն Խիւլասասը արը։

Նիգօլաք ՄԻհեօթի էֆ.լէ,

Իմալ էյլէսիկինիզ գօնեագլարը պիր սուրէթը միւքեմմելէտէ Թահսիլ իտուպ, Թէտգիգաթ վէ Թահսիլաթը քիմէէվիյէնին նէթիջէսինէ միսթէնէտէ գօնեագլարընդդն Սասամ ճէզիրէսինին մնգէթ իւզիմինտէն միւԹէհասուսլ պէյազ շարպատան իմալ էյլէսիկի, վէ պինաէնալէյհ էզհէր ճէհէթ խասէսի խալիս օլմաղա, ոչհհէթէ նաֆի գիր մէշրուպ օլաուրընը վէ Թարաֆը աճէրզանէմէն էհալիյէ շայանը Թավսիյէ պուլընաղընը պէյանէ միւաբէթաթ իտէրիմ։

* * *

Մեմլէքէթիմիզին իմալաթընան օլան իշկուսաֆի գօնեագատան հեր եերտէ սաթ լյարդը կիպի, պալէտատ կէրիլէն Թահզիգաթը Թբղգիյէ նազարէն, մէզքիւր գօնեագրն էճնէվ գօնեագլարընդն ճիմէնէսինէ ֆիֆգ օլաղը Թեհգադուգ իթմէշ արը։

ՍԱՐԱՖԻՑԷ
ԷՎՐՕՊԱ ՓՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա և փեար.

Ռնկլ. էհամը Ռնկ. Լիր.	108—25
Օմ. էհամը ոչլարը	21—25
» » գարանտը	21—25
» » Սէրի Ա.	57—50
» » » Բ	34—
» » » Գ	21 -75
Օթման 1871	096—50
Ռամանը Պանգասը	13—
Բուսիա իսթիգրազը	—
Մըսըր առ. մուԹթահրէտ	103—75
» իսթիյազը	103—50
Տարբէի Սանխիէի Մըսըր	102—50
Եունան 5 % 1879	29—50
Դօյչլա իսթիգրազը	—
Գուլկար իսթիգրազը	87—
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	25—37.

Բարիզ և փեար.

Նրանտ. էհ. 3 %. ֆր.	102—70
» » 4½ %	106—62
Եէնի Օսմ. էհամը ոչլարը	21—75
» » » գարանտը	21—77
Մէյդանէ	
Սէրի Բ.	34—20
» Գ.	23—20
Բուլգարի չըմնանգֆէրի	111—87
Օսմանլը Բէյմիսի էհամը	396—87
« Պանգասը	578—12
Գրէտի Լիոնէ	786—25
Գրէտի Ֆոնսիէ	—
Գոնթուար մէռգանթ	—
Սիւվէյշ ագտիոնը	3290—
Իթալիա էհամը	84—95
Մըսըր ֆոնտ. մուԹթահրէտ	—
Բաքուտիթ Թիւրք	—
Գամպիօ 3 այ վատէ	25—22.

Վիէննա և փեար.

Լօնտրա իւզերինէ գամպիօ	121—50
Բուլգարի չըմնանգֆէրի ֆի.	57—60
Օսմանլը Բէյմի ագտիոնը	188—

ԳԱԼԱԹԱ ՓՕՐՍԱՍԸ

Էսկ. ուսմ. պրեն ագչ. գաբ.	23—30
» » » էն Եիւքէք	23—33
» » » էն ոչղը	23—27
Գալ. սապահ ոչլարը գ. գ.	23—33
Թալիլիթը Օսմանիյէ	—
Սէրի Ա.	57—20
» Բ.	34—
» Գ.	21—30
Բուլգարի չըմնանգ. ոչլարի գ.	109—
» » էն հիւքէք	109—50
» » էն ոչղը	108—
» » ոչլարը	109—50
Ըսթբուլ Թավիլթը. ֆր.	454—
Ագչէ ֆասիլ	—
Բէյօր Ղէյ.	—
Հէվալէսիզ » բէյօր	—

ՊԱՆԳԱ ԱԳՏԻՈՆԼԱՐԸ

Գրէտի Ֆոնսիէռլ	7—34
Սասիէթէ Օթման	3—39
Օսմանլը Սիկուրթա չէրքէթի	5—45
Բէյի ագտիոնը	17—10
Թրամվայ	9—20
Թրանսվալ մասէնի	47—50
Գէորբէյէն Թասա	—
Էքսբօր սիկարէթ Ա.	1—65
» » Բ.	1—50
Օրոզաի Գազ Թիէրէթլիլի.	—

ԱԳՈՋԼԷՐԻՆ ՖԻՏԱՔԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղ. ատն	Ղրշ. Բ
Պէյազ մէճիտիյէ ֆորգը	108—27
Մէթալիք »	098—20
Պէլիկ »	102—
Ալբանը »	103—
Հունկրիկ լիրասը	110—03
Ֆրանսազ ալթունը	87—25
Բոլ	90—10
Գրէմզից ալթունը	51—10
Գարպոն գրամիտի	8—53

ԳԱՄԳԻՈ

Լօնտրա	110 %
Բարիզ 3 այ վատէլի	22—85

ԻԼԱՆԱԹ
ՊԱԳՈՐ ՍԷՐԱՍԿԷՐԻ ճանիպը ալիսինաէն

(19) Ինչասթը ասքէրիյէ իշլին 500 ատատ նէմցէ սրբա գալասը միւնագասայա գօնուլարագ քեան. սանինին 27նէ ճումա էրթէսի կիւնիւ գարարը գարիսի ֆէբրասը 100ատ 5 Թէնզիլասթընն գապալի մուգարբէր օլաուղընսան, Թալիպ օլանլարընն՝ Ինչասթը Ասքէրիյէ սարիբէսինէ միւրաճաաթ իթմէլերի։ 3—2

* * *

(20) Տարբէի ասքէրիյէ սէրունինէ պագգալ վէ սիմիտի միւքեմմելի՝

Տարբէի ասքէրիյէ սէրունինէ լոգանթա միւքեմմելը։

Տարբէի ասքէրիյէ սէրունինէ բուլճը վէ Թիւթիւնճի միւքեմմելը։

Տարբէի ասքէրիյէ սէրունինէ արզուհալը միւքեմմելը։

Տարբէի ասքէրիյէ մէրպութ մաթպախ սէրունիյլէ հապսխանէ իթթիսալինէ պագգալ միւքեմմելը։

Միհաֆիրխանէ սէրունինէ մէէքիւլաթ վէ մէշրուպաթ սարբօճլըը։

Իսկիւտարա չիր անպարը իթթիսալինէ էճզաճը միւքեմմելը։

Իսկիւտարա չիր անպարը իթթիսալինէ ֆէտի միւքեմմելը։

Գօղալ Իչինէ Մէզար-Գրունը գազինօսը։

Գալաթասա հարիգ գուլէսի իթթիսալինէ գարագօլխանէ արասը։

Գալաթ իսկէլէսինէ գալաֆաթ մահալի վէ մաղազա վէ գահվէ միւքեմմելը։

Յօճա Բաչա ճամիի գարշըսընտա գարագօլխանէ արասը։

Այվասար Գարբուսը խարիճինէ գարագօլխանէ արասը։

Տարբէի ասքէրիյէ ագարաթընտան պայէտատէ կէօսթէրիլէն տեքստին վէ տարբէնին պու քերբէ միւատթը գանթրաթօլարը միւնգազլիյէ օլուպ, կէլէճէք 312 սէնէսի մարտ իպթիտասընտան իթթիպարէն Թալիպլերինէ իհալէլերինին իթրասը վէ գանթրաթօլարընն Թէճարիի մուգարբէր պուլընմասընա պինաէն, մահալը մէզքիւրէյէ Թալիպ օլանագլարընն հիլուլ իտէճէք չուպաթընն նիհայէթ 15ինճի կիւնինէ գատար Մուհասէպաթ ատիրէսի չիւպէի մախսուսէսինէ միւրաճաաթ իթմէլերի։ 10—1

* * *

(21) Միւթէգարրուպ իւլ հիլուլ օլան չէհրը Բամազանը ղգիրանինիյանա իթթարիյէ օլարագ ճիւնուսը ճէնապը Միւլիւքանէյէ վերիլմէք իւզրէ նիղամիյէ էրզագ անպարընա միւգթէգա օլուպ մէվգրի միւնագասայա վաղ օլընան 10,000 գրյէսէն 14,000 գրյէյէ գատար Թազէ Միսիլի սալմուրա բէյնիրինին պէհէր գրյէսի սիմ մէճիտիյէ 19 ղ. հիսապլյա 4½, վէ եէնէ անպարը մէզքիւր իչիւն միւգթէգա 80,000ատն 100,000 գրյէյէ գատար Թրիէթէ Թօրպա չէքերինին պէհէր գրյէսի 2 ղ.տա Թալիպլերի էօհ. ատէսինէ օլուպ, մէզքիւր չէքերէ բեյնիրին իչպու չէհրը քեան. սանինին 24նէ ճի չարշէնպին կիւնիւ գարարը գանթիլերի վերիլէճէկինէ, պունլարը Թէնզիլը ֆիյաթլա իթթայ, վէ խաչալլըգ օլարագ սէպզէ գօմիսիօնընա ալընմաղ չէքերէ քահի իւզիմին ասախ միւնագասասը իհրա օլունճաղընան, պունը վերմէկէ Թալիպ օլանլարընն՝ մագամը ալի Սէրասքերի Լէվազիմաթը Ուսմանիյէ տարիբէսինէ կէմէլերի։ 3—1

* * *

(22) Իւչիւնճի օրտուի Հիւմայուն իչիւն լիզգումի օլուպ միւպայէա օլունմագ իւզրէ մահալինճէ մէվգրի միւնագասայա գօնուլմրշ օլան 10,000 ատատ խալիս եունան մամուլ քիլիմին պէհէր ատէտի 25 ղրշ.ա օլարագ մահալի Թալիպի էօհատինտէ օլուպ, Թարիխը իլանէն իթիպարէն 3 կիւն իտիթամընա գատար միւնագասասը իհրա օլունճաղընան, իթաբընա Թալիպ օլանլարընն՝ մագամը ալի Սէրասքերի Լէվազիմաթը Ուսմանիյէ տարիբէսինէ կէմէլերի։ 3—1

Գա իրատէի Սէնիյէի ճէնապը Խիլֆէթբէնահի իհատա օլընան մաթպու մասէ սէնէսաթընը 2 սէնէսիր պէհէրի 12 վարգասան իպարէթ օլմագ իւզրէ պիր ճիլտի 30 բարյա Մաթպասի Օսմանիյէյէ Թագ ու Թէճլիտ իթթիրիմիշ իսէ տէ, սէնէսաթը մէզքիւրէնին մէվգրի իսթիմալէ վաղընան մագսէտի՝ Տար իւ Աճէզյէ պիր վարիսաթը մախսուսէ Թէչքիլ վէ Թէճմինինտէն իպարէթ օլմասընա պինաէն, մէտարիքը Թապիյէսինին հասաը նիհայա Թէնզիլ լիզգումը տերքեար պուլընմէշ օլաուղընսան, սէնէսաթը մէզքիւրէնէն 312 սէնէսի իչիւն իգթիզա իստէն 90,000 ճիլտինին նիմմնէսինտէ մուվաֆրգ օլմագ վէ Թօրը 22,000 քիլոլրգ իքինճի խամսուր սիլինտիր պաթալընա Թագ իսիլմէք իւզրէ մա քեաղրա պահա մեսարիքը Թապիյէ վէ Թէճիլիյէսինին մէվգրի միւնագասայա վաղը միւԹեզամ էրասէի ալիյէտէն պուլընմշ օլմաղլա, պու պապատ միւնագասայա կիրիշմէգ վէ նիմմունէսինի կէօրէրէք չէրաթինէ վարգի օլմագ էվ պու խուսուսատա տախի Տար իւ Աճէզյէ գաբը իպղազը համիյէթ էյլէմէք իսթէյէնէրին՝ Թէկմիսա ագչէերինի պիլիսթիհանպ չէհրը հալը Բումինին պու կիւն վէ 27նճի բազար կիւնէրի սաաթ 5ատն 11է գատար Մուհասպէպի Ուսմանիյէ միւրաճաաթ էյլէմէլերի։

22 քեան. սանի 311 3—2

Էվգաֆը մազպութէտէն Տավատ բաշա վագֆընտան Պաղտատան գարյը եասգարընտա վագը մուսագգաֆաթ 44329 վէ Սէյֆ խանը 15000 վէ Մաղիր Խուն խանը 7600 վէ Շեուրսէտ վագը Սայտիյէ խանընյա գանվէ վէ միւքեքան 11300, վէ Սէյտ Սուլթան Ալի վէ Խաճ Ֆէթհի վէ Խասէքի էվգաֆընտան նէֆսը Պաղտատատա վագը Անպարա գանվէխանէսի 20250, վէ Նաբիէ խաթունի էվգաֆընտան Պաղտատատա վագը քէպիր Տէֆթէրտար խանընդն Նրսֆ հիսսէի չայիսը 8400, վէ հաղրէթը իմամ Մուսա էլ Քազգիմ բաղտալլտու էֆենտիմիզ հազրէթլերի էվգաֆընտան նէֆսը Քեազիմիյէ տէֆնիյէ ըուսումը 15,000, վէ հազրէթը իմամ Ալի էլ Հատի վէ Հասան էլ Ասքերի էֆենտիմիզ էվգաֆընտան Սամիրա տէֆնիյէ ըուսումըյա Մէհմիյէ ճամիի չերիֆի էվգաֆընտան Սամիրա վէ Պէյէտ ճամիի չերիֆի էվգաֆընտան Պէյէտատ վագը մուսագգաֆաթ՝ 12,550 ղրշ. պէտէլթը սապրգալարըյա 312 սէնէսի մարթընան իթթիպարէն թասարրուֆ օլունմագ վէ իյմապպնա կէօրէ 2 վէ 3 սէնէլիկի իյմար իտիլմէք իւզրէ միւզայէտէյէ գօնուլարը՝ Պաղտատ էվգաֆ մուհասէպէճիլիկինէն վարիտ օլան 30 թշշ. սանի 311 թարիխ վէ 65 նամ.լը չուպգատատ պէյան վէ իչար օլունմշ օլմաղլա, մուսագգաֆաթ վէ բուսումը մէզքիւրէյէ զամմա իսթիյճարընա թասիպ օլանլարը՝ թարիխը իլանէն իթթիպարէն տէնէի հալիյէ չուպաթընն 15նճի կիւնիւնէ տէկին 100ատ 10 Նիսպէթինտէ թէէմին ագչէսինի միւսթասրպէն Տէրասատէթճէ էվգաֆը Հիւմայուն Խազինէսինատ Մուհասպէպի Ուսմանիյէ իտարէսինէ, վէ մանալինճէ մէճլիսը իտատէ վէ էվգաֆ մուհասպէճիլիկինէ միւրաճաաթ էյլէմէլերի։

17 քեան. սանի 311 7—6

ՄԻՄԻԱՅՆ 2 ԴՐՈՒՇՈՎ

կրնաք գնել փառակազմ եւ պատկերազարդ փոքրագիր Աղօթագիրքը, որ կը ծախսուի բոլոր գրավաճառաց քով։

Ոսկեզօծին գինն է երեք դրուշ։

HAMBURC MUNICH UNITED

ՀԱՄՊՈՒՐԿ վէ ՄԻԻՆԻԽ

ԵԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐՇԸ

ՄԻԻԹԷՖԻԳ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱԼԱՐԸ

Սէրմայէ	Ֆրանգ 8,000,000
Իսթիյաթ ագչէսի	» 10,028,000
Սէնէվի հասըլաթ	» 23,250,000

Գու չիրքէթլէր՝ ՔԷՖԱԼԷԹ ՄԻԻԹԷԳԻԱՊԻԼԷ ԻԼԷ վէ էհվէն ֆիաթլա մաղազալար վէ խանէլէր վէ պունլարտա պուլընան մալ վէ էմթաա վէ էշեա սիկուրթա իսէրլէր։ Տէրասատէթտէ վէքիլը մուԹալագ Սթամպօլտա Պաղչէ Գարբուսընտա Ասանիտատ խանընտա ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ

ՄԷՍԱԺԸՐԻ ՄԱՐԻԹԻՄ

ՖՐԱՆՍԷՔ

ԲՕՍՓԱ ՎԱՊՈՐԼԱՐԸՆԸՆ ԵԼՆԻ ԹԱՐԻՖԱՄԸ

Ազիմէթ վէ ավտէթտէ Հավը իսքէլէսինէ ուղրամագ իւզրէ Լօնտրա իւլէ Գարատէնիզ լիմանլարը սրրասընա տօղրուտան տօղրույա իհրաի սէֆէր։

ՍԹԱՄՊՈԼ

Հէր բազար Լօնտրատան հարէքէթ իսէր։ Ճումա էրթէսի կիւնիւ ագչամ ալարը ալաֆր. սաաթ 4ատ Մարսիլեատան հարէքէթլէ, սեպտ. 21ատն իթիպարէն պիր հաֆթա՝ Բիրէ, Իզմիր, Զանագ-Գալէ, Սթամպօլ Թարիգիյէ, վէ սեպտ. 28ատն իթիպարէն օ պիր հաֆթա Գալամաթա (էրթէսի սէֆէր Գաթազօլ), Շերբա, Սէլանիք, Տէատ-Ագաճ (էրթէսի սէֆէր Գավալա), Զանագ-Գալէ, Սթամպօլ Թարիգիյէ կիսէր։

Հէր ճումատա սապահընը ալաֆր. սաաթ 9ատա Սթամպօլատան Մարսիլեա, Հավը վէ Լօնտրայա հարէքէթ իսէր. հոկտ. 11ատն իթիպարէն պիր հաֆթա՝ Զանագ Գալէ, Տէատ-Ագաճ (էրթէսի սէֆէր Գավալա), Սէլանիք, Շերբա վէ Գալամաթա (էրթէսի սէֆէր Գաթազօլ) Թարիգիյէ, վէ հոկտ. 18ատն իթիպարէն օ պիր հաֆթա՝ Զանագ-Գալէ, Իզմիր վէ Բիրէ Թարիգիյէ կիսէր։

Գունտան մատատա, Սթամպօլա կէլէն Սուրիա խաթթը բօսթա վապորը՝ հոկտ. 11ատն իթիպարէն հէր 15 կիւնատ պիր՝ բէնճէշնիկ կիւնիւ ագչամ ալաֆր. սաաթ 4ատ Սթամպօլատան հարէքէթ իսէրէք, եալընը Իզմիր վէ Բիրէյէ օղրայաճագ արը։

ՍՈՒՐԻԱ

Հոկտ. 3ատն իթիպարէն հէր 15 կիւնատ պիր՝ բէնճէշնիկ կիւնիւ ագչամ ալաֆր. սաաթ 4ատ Սթամպօլատան հարէքէթլէ, Իզմիր (ագիարմասընը), Սիսամ ատասընտա Վաթի (էրթէսի սէֆէրտէ Բատօս), Գէյրութ, Լարնագա, Մէրսին, Իսքէնտերուն, Լաթաքէ, Թարապլուս, Եէնտրտի Գէյրութ, Իսքէնտերիյէ վէ Մարսիլեայա կիսէր, վէ Գէյրութտա Եօքա վէ Բօրսահա իչիւն ագիարմա իհրա էյլէր։

ՕՏԷՍԱ-ՆՈՎՈՐՕՍԻՍԿ

Լօնտրա, Հավը վէ Մարսիլեատան կէլէն բօսթա վապորը իլէ հէր 15 կիւնատ պիր քերբէ տօղրու սէֆէր իհրա օլունըր։ Հոկտ. 7ատն իթիպարէն հէր բազար էրթէսի ագչամ ալաֆր. սաաթ 4ատ Սթամպօլատան հարէքէթ իսէր։

ԱՆԱՏՕԼՈՒ-ՊԱՈՒՄ

Լօնտրա, Հավը վէ Մարսիլեատան կէլէն բօսթա վապորը իլէ հէր 15 կիւնատ պիր քերբէ տօղրու սէֆէր իհրա օլունըր։ Սեպտ. 29ատն իթիպարէն հէր բազար էօյլէյին Սթամպօլատան Սամսուն, Քրբասօն, Թրապիզոն վէ Պաթումա հարէքէթ իսէր։

ԷՊԵՍ ՍԱԳԼԱՋԱՍԸ

ՊԷՅՕՂԼՈՒՆՏԱ

ԳԱԼԱԹԱ ԳՈՒԼԷՍԻ ԴԱՐԵՇԸՆՏԱ

Եաղըճը օսթաբընէն Խանէրտո Ն. 657-659

Մ. ԺՕՐԺ ԲՍԱԼԹԻ

ՎԷ ԳՈՄԲԱՆԵԱԼԸ

Մէզքիւր մաղազատա զայէթ էհվէն ֆիյաթլա վէ հէր քէսին քէսէսինէ էլվերիշլի սուրէթտէ աթիտէքի էշեալար սաթըլմագտա արը։ Շէյոյէ քի, հէր չէքլ վէ հէր ճնսատա սալօն, եաթագ վէ եէմէք վէ էշ օտասը վէ եաղըխանէ վէ իտարէխանէ էշեալարը, խալըլար, այնալար, իբէքլի վէ եունը գումաշար վէ սարիբ։

Ժօրժ Ժ. Բսալթի մաղազասը՝ էվբօբանն պաչլըճա ֆապրիգալարըյա ճարի օլան միւնասէպաթը վախասը վէ պինէֆս քէնտի ֆապրիգալարը ասյէսինտէ քէնտի մեչթերիլերինէ ֆէվգէլատէ նէֆես վէ միւհքէմ մօպիլալար իթա իթմէկի վէ տերբէճի նիհայէտէ էհվէն իւճրէթլէ էշեահ մէզքիւրէնի եերէչտիրիպ տէօշէմէքլիկի վա՝ վէ Թէահհիւտ իտէր։

ԵԲԼԱՆԸՆ ԻՋԻ

Իզզ. Անտօն Ալիք էֆէնտինին Թէրճէմէքէրտէսի օլուպ, պունտան ագտէվ կազէթամզդատա նէչր օլընան «Եբլանընն Իզի» նամ չայանը գրատթ բոման, պու քերբէ քիթապ չէքլինտէ Թազ ու նէչր օլընաղընան, 10 ղրշ. ֆիյաթլա մաթպամզդատա ֆիւրուխթ օլընմագտա արը։

ԼԻԲԹՕՆ ՆԱՄ ՖԱՊՐԻԳԱՆԸՆ ԶԱՅԼԱՐԸ

ԷՆ ԱԼԷԱ ԶԱՑ ՕԼՈՒՊ, ՏԻՒՆԵՆԸՆ ՀԷՐ ԹԱՐԱՖԸՆՏԱ ՊՈՒ ԶԱՑՏԱՆ ԲԷՖ ԶՕԳ ՍԱԹԸԼԸՐ։

ԻՆԿԻԼԹԷՐԱ ԳՐԱԼԻՖԱՍԸՆԸՆ ԶԱՅՃԸՍԸ

ԼԻԲԹՕՆ — Սեյլանտա չայ վէ գահվէ տեբօլարը։ Մարսէմտա Մէլը վէ Սինամոն կարգատէնա, օլամազ։

ԼԻԲԹՕՆ — Սեյլան խարէխանէսի։

ԼԻԲԹՕՆ — Հինատէ չայ մազազա վէ տեբօլարը։

ԼԻԲԹՕՆ — Նիւ-Եորգ խաբրէհանէսի, Ն. 99 Ուոթէր սոգաղը։

ԼԻԲԹՕՆ — Զիգակօ խարէխանէսի, 1513։

ԼԻԲԹՕՆ — Տիւնեատա էն ալէա չայ։

ԼԻԲԹՕՆ — Թէմիզ վէ բայսիհալը։

ԼԻԲԹՕՆ — Զիֆթֆիսէն տօգ բուճատ միւԹէհիւլէք, եանի միւշԹէրիյէ կէչէր։

ԼԻԲԹՕՆ — Լիբթօն Թիճարէթհանէսինին չայլարը Զիգակօ սերկիսիսնէ էն միւքէք միւքեաֆթը գաղանմիշ արը։

Լիբթօն Թիճարէթհանէսինին գահվէ խիւլասասը իլէ գահվէ վէ հինտիպա խիւլասասը՝ բէք խալիս վէ նէֆիս վէ բայհալը վէ լէզիզ օլուպ Թաֆը Թէէմինատ արը։

Գունտարատա գօյայնա լէզիզ պիր շերպէթ Թէրթիպ օլունը։

Լիբթօն Թիճարէթհանէսինին սիւա խիւլասասը բէք ալէա օլուպ, գայմաղը չօգ արը։

Ժամպօն, եաղ (լարա), պիսքիտ, գազաս, գօնսէրվ, սաւցա, գուբոս վէ գազ տերուշինտէ էթէր, սուբա վէ սարիբ տախի վար արը։

ԼԻԲԹՕՆ Սեյլանտա չայ, գահվէ վէ գազաս եէթիշտիրլն, տիւնեատա էն պէօյիւք չայ, գահվէ, գազաս վէ գօնսէրվ Թիճարարը։

Սեյլան սատաբնտա եամանի սթէտ մուհարբէ գահվէ, չայ վէ գազաս նեպատ սաթըլըրն էն մեշհուր Թարալարընա Լիբթօն՝ եէկեանէ մուԹասարրէֆ օլուպ, պու Թարալարը՝ Սեյլանտա չայ, գահվէ վէ գազաս եէթիշտիրմէկէ մախսուս էն ալէա արզի օլարագ, պինէրճէ էգբթար վիւսաթ ու մեսահէյի շամիլ արը։

Թարալարըն էսամիսի չունը արը։

Ցամպաթէն, Լայմսաթօթ, Մօնէրգաստա, Մահսատամպաթէն, Մուզգէլ, Բուբբսի, Հանակալա, Ճիրքանէլա վէ Գազանտակալա։

Լիբթօն Թիճարէթհանէսինին Տերասատէթ աճէնթէսի՝ Գալաթասա Մօմանէտ Նօմիգօ խանընտա 3—12 նումէրօտա ՆԻԳՕԼԱ Գ. ԳՕՄՎՕ-ԲՈՒԼՕ արը։

ԱՆԳՐԸ

ԷՕՄԻՐ Վ. ԻՅՐԱՏ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱԼԸ

ՎԻԷՆՆԱՏԱ — 1858ՏԷ ՄՈՒԷՍՍԷՍ

	Ֆրէ. ռնմ.
Գէնճալէթ ագչէսի 1889 գեկտ. 31ատ	91,706,957·75
1890ատա սիկուրթա իտիլէն մէպալիղին եէնճիւնի	28,633,360·
» Թէէնիյէ օլընան զարար ու զիյանէն եէնճիւնի	1,234,743·
1871—90ատ Թէէնիյէ օլընան մէպալիղին եէնճիւնի	164,760,218·

Վէճֆաբընտա վերեսէսինէ Լբրամիյէ վերիլմէք իւզրէ քէնտիյէ սիկուրթայա գօյանարա Թէէնիյէ օլընան Թէսէֆֆիւսաթ՝ սիկուրթա իտիլէն մէզքարը սերմայէլերին 100ատ 25ինէ պալիղ օլմշ արը։

Պիր սիւտատէր մուայյէնէտ պերհայաթ գալմագ իւզրէ քէնտիյէ սիկուրթայա գօյանարա Թէէնիյէ օլընան Թէսէֆֆիւսաթ՝ սիկուրթա իտիլէն մէզքարը սերմայէլերին 100ատ 41 պուչուգընա պալիղ օլմշ արը։

«ԱՆԳԻԼԷ» սիկուրթա գումբանարանընն պաչլըճա չէբահթի պերվէճէնը աթի տիր.

1.—Վէ գօսի վուգուրլյա Լբրամայէ ալյմագ իչիւն սիկուրթա։ Մեսէլա,

35 եաշընտա օլան պիր քրմսէ՝ վէ գօսի գանընան օտնդրա տերհալ վերեսէսինէ 10000 ֆրանգըրգ պիր սերմայէ Թէէնիյէ օլընմագ վէ միւտատէթը հայարքընտա տա քէնտիսինին Թէէնիյէ Թաֆրընա հագդը պմագ իւզրէ սենէվի 291·70 ֆրանգ իւզրէ Թէէնիյէ Թէէնիյէ խաբը։

2.—Պիր միւտատէթը մուայյէնէտ պերհայաթ գալմագ իւզրէ սիկուրթա (չօճուգլարա սերմայէ իչիւն Թախարրաֆ, տօֆասիօն)։ Մեսէլա,

Սենէվի